Զ. ՏԱՐԻ 1555 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 4381 ԱՐԵԳ 2 — ՈՒՐԱԹ 10 ՄԱՐՏ 1889 — Ն. Տ. 22 ՄԱՐՏ 1889 — 19 ԲԷՃԻՊ 1306

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿԱԳԻՐ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
«ԱՐԵՒԵԼՔ» ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

آره‌ول غازه‌سی ادارەسنه درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԳԱՅԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գահեկան Արծաթ	160
» » Վեցամսեայ » »	80
» » Եռամսեայ » »	40
Գաւառաց » Տարեկան » »	200
» » Վեցամսեայ » »	100
Օտար երկիրներէ տարեկան ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ »	28

Դուրս զրկուած լրագրոց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 10 ՄԱՐՏ, 1889

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՐԱՏՈՒՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Նախորդ Բաղաքական Ժողովը մեծապէս փառաւորեցաւ Ազգային Ժողովոյ վերջին նստին մէջ, իւր համարատուութեան առթիւ։ Վսեմ. Նուրեան էֆէնտի և պաշտօնակիցք իրենց պարտաւորութիւնը միայն կատարած էին՝ իրենց հրաժարման առթիւ կանոնաւոր համար տալով Ազգ. Ժողովոյ։ Թէև Սահմանադրութիւնն որոշապէս պարտ դրած է Վարչութեանց վրայ՝ իրենց հրաժարման առթիւ երկամեայ համարատուութեան տեղեկագիր մը մատուցանել, որ քննութիւնն Ազգային Ժողովոյ իրաւանց և պարտաւորութեանց առաջինն է ըստ 61րդ յօդուածոյ, բայց այս տարբերական պարտականաչութեան մասին Նախորդ Վարչութիւնը այն աստիճան զանցառու դտնուած են, որ Նուրեան Վարչութեան համարատուութիւնն իւր բուն արժէքին ունէր դնահատեցաւ, և բնական էր որ այնպէս լինէր։ 1860էն, 1863էն և 1869էն ի վեր կը հաշուի համարատուութեան սկզբունքը։ Բայց Նուրեան Վարչութենէն յառաջ, մէկ Վարչութիւն միայն դրանուեցաւ (1872ի Բաղաքական Ժողովին որ ատենապետ էր Սենեքերիմ էֆ. Մանուկեան և ատենադպիրն հանդուցեալ Սահակ էֆ. Փափազեան,) որ ի գործ դրաւ այս սահմանադրական պարտաւորութիւն։ Վարչութիւն մը պարզապէս իւր մէկ տարբական պարտաւորութիւնը կատարելուն համար՝ այնչափ չի փառաւորուիր։ բայց երբ Վարչութիւնք ընդհանրապէս չեն զիջաներ Ազգին և Տէրութեան այն կարեւոր օրէնքը՝ Սահմանադրութիւնը խղճի մտօք գործադրել, Ազգային Ժողովոյն և Ազգին իրաւունքն ու պարտաւորութիւնն է մատնանիշ ընել սակաւաթիւ պարտաճանաչներն, և գոհունակութեան հրապարակային ցոյցով մը վարձատրել զանոնք, ինչպէս եղաւ Նախորդ Բաղաքական Ժողովոյն համար։

Այդ Վարչութեան արարքներուն վրայ քննադատութիւնները չենք խնայած ժամանակաւ։ Իրրեւ երկու տարի յառաջ, Համարատուութեան տեղեկագրոյն հրատարակման առթիւ, յայտնեցինք մէկ կարծիքը թէ այս տեղեկագրոյ մէջ ուրեք ուրեք գործերը վարդապէս ցուցնելու միտում մը կայ, և այլուայլ անյաջողութեան պարագայք զանց առնուած են։ Բայց կրնանք՝ Վարչութեան մը ինչ ինչ մասնաւոր գործերէն գոհ չլինելով հանդերձ՝ իւր բովանդակ պաշտօնավարութեան համար մեր գոհունակութիւնը չվանալ, և այսպէս ըրին ամէն երեսփոխանք որք փութացին շնորհակալութեան քուէ տալ, ինչ ինչ խնդրոց մասին վերապահութիւններ ընելով հանդերձ։

Այս խնդրոց առաջինն էր կանոնիկոսականը։ Թէեւ, լրագրութեան արդի պայմաններուն մէջ, փափաքելի չի համարուիր կանոնիկոսական խնդրոյն խորը մտնել, բայց անշուշտ թէ Ազգին և թէ Ազգային Ժողովոյ ջերմ բաղձանքն է որ այս խնդիր մուտացութեան չտրուի, և կենդանութեան նշան ցուցնէ կանոնիկոսական խորհրդարանական ճանաչաժողովն, որուն ցայսօր վայր հետեւած կարի թոյլ ընթացքը, խնդրոյն կենսականութեան հետ բաղդատմամբ, անշուշտ զարմանալի եւ ցաւալի է մեծապէս։ Անցեալն խիստ դասէն պէտք է խրատուինք միանգամ ընդ միշտ, և կանոնիկոսական վախճանմամբ մը մեք զմեզ հրատապ խնդրոյ մը առջև չտեսած, վերջնապէս ընդունինք մասնակցութեան որոշ եղանակ մը կանոնիկոսական ընտրութեան։ Այլ և այլ կողմերէ անհաճոյ ձգտումներ կ'երեւին այս խնդրոյ նկատմամբ, որք կրնան առաջիկայ ընտրութեան մը առթիւ ազգաւնաս հետեւանքներ ունենալ։ Ազգային Ժողովոյ իրաւունքն և պարտաւորութիւնն է գերազանցապէս իւր իրաւասութեան վերաբերող այսպիսի խնդրոյ մը մէջ պէտք եղած չքաջայտնութեամբ գործել այժմէն, և ապագայ դժուարութեանց առաջքն առնուլ։

Զուլֆի Տիգրանի խնդիրն եւս յուզուեցաւ, և քանի որ խնդիրը կենսական կարեւորութիւն ունի մեր ընտանեկան կազմակերպութեան և քրիստոնէական եկեղեցական հիմնական օրէնսդրութեան տեսակէտով, բնական է որ Ազգն և Ազգային Ժողովն հոգածութիւնն այս խնդրոյս ստացած լուծման։ Ո՛չ ապահ եւս Պատրիարքարանի տեսութեանց հակառակ և աննպաստ լուծում մը ստացած չենի խնդրը։ տրուած բացատրութիւններէն երեւցաւ թէ Նախորդ և արդի Վարչութիւնք ո՛չ սակաւ ջանադիր եղած են նպաստաւոր ելք մը տալ այնմ։ Եթէ մասնաւոր դատի մը մէջ այս ճգտունք ի դերև ելած են, կը յուսանք սակայն թէ խնդրոյն սկզբունքը փրկելու համար Պատրիարքարանի դիմումները վաղ կամ անագան արժան եղած ընդունելութեան կ'արժանանան Կայսերական Կառավարութեան կողմէ։

Դատաբակութեան խնդրոյն եւս ակնարկութիւն եղաւ Նախորդ Բաղաքական Ժողովոյ Համարատուութեան առթիւ։ Երբ երեսփոխանք ոմանք կը գանգատին թէ Նախորդ Վարչութիւնն իւր յօրինած Կրթական Հրահանգն Ազգային Ժողովոյ վաւերացման չմատոյց, Ազգն իրաւունք ունի գանգատելու թէ Երեսփոխանական Ժողովը խիստ քիչ ուշադրութիւն կը նուիրէ այն ամէն բեղուն խնդրոց որք կը վերաբերին ազգային դատաբակութեան մեծ խնդրոյն։ Ո՛չ օք կ'արդիլէ երեսփոխան տեարց՝ քննութեան առնուլ Կրթական Հրահանգին այն ամէն կէտերն որք առարկելի կը թուին, և բարեփոխմանց կարօտ։ Երանի՜ թէ տարին դէթ մէկ երկու անգամ Ազգային Ժողովը վիճաբանէր ազգային դաստիարակութեան խնդրոյն վրայ, մշում տանդ ործ և անփոյթ Վարչութեանց, Խորհրդոց և Տեսչութեանց, և նոցնցում մը՝ հանրային կարծեաց, եւ առաւել հոգածու լինելու այս կենսական խնդրոյ զանազան երեւոյթներուն։ Մեզմէ անհամեմատ աւելի զարգացեալ ազգաց Խորհրդարանք իրենց ներքին և արտաքին քաղաքական մեծամեծ խնդիրներէն ու մնահոգութիւններէն ժամանակ կը գտանեն ամէն տարի մէկ քանի նիստեր սոսկ կրթական խնդրոյն տալու, եւմոցոյցի կանոնակրթական բարեփոխմանց վերաբերեալ վիճաբանութեանց առթիւ։ Իսկ այնպիսի ազգի մը մէջ որ հանրային մարմնոց ամենէն կարեւոր խնդիրը կրթականը պէտք էր լինէր, Ազգային Ժողովը տարին մէկ անգամ իսկ չի՛ հաճիր ի նկատ առնուլ զայն։ Ահա՛ մեծագոյն թերութիւնն, որոյ քով կ'նստեմանն վարչական չատ մը անկատարութիւնք և պարտազանցութիւնք թո՛ղ Ազգային Ժողովն ինք մէջ զվարչութիւնն, և տարակոյս չունինք թէ Վարչութիւնն ալ իւր ատորդաս մարմիններն ու պաշտօնեութիւնները մշելու հարկէն չի կրնար խուսափիլ։

Իրաւացի էր այն դիտողութիւնն թէ առանց Ազգային Ժողովոյ հաւանութեան նոր տեսակ տուրք մը պէտք չէ դրուի։ Սահմանադրական վարչութեան հիմնական սկզբունքն է թէ ամէն տուրք զայն վճարող ժողովրդեան հաւանութեամբ պէտք է հաստատի, այսինքն՝ պէտք է ներկայի նոյն ժողովուրդը ներկայացնող Ազգային Ժողովոյն վաւերացման։ Դասագրեանց Կրթական Տեսչութենէ վաւերացման համար դրուած տուրքը սխալ մ'էր ամէն տեսակէտով։ Դասագրեանց [illegible] զոյն վրայ կը ծանրանայ, ո՛չ ալ ապադրիչներուն և դրավաճառներուն վրայ, այլ սպառողաց, այսինքն դպրոցի աշակերտաց վրայ, որոց մեծագոյն մասն աղքատիկ են, և կրթութեան տարրական պիտոյքը սուղցնել մեծ անխոհեմութիւն է։ Կ'առարկուի թէ այս տուրքը երկու երեք տարուց մէջ 300 սահատի զրուշ միայն արտադրած է։ Աւելի՛ գէշ։ Նոր տուրք մը հաստատելի է երբ արդիւնաւոր է։ Երեք տարուոյ մէջ երեք ոսկի միայն բերող տուրք մը անտեղութիւն մ'է։ Եւ յետոյ, ո՞ւր թողուլ սկզբունքի խնդիրն, այսինքն՝ առանց Ազգային Ժողովոյ հաւանութեան նոր տուրք մը դնելու անտեղութիւնը։ Լաւագոյն տեսչութիւնն որ այս պայմանաց մէջ կարենայ որոշուիլ՝ դասագրեանց տուրքը պարզապէս ջնջելն է։ Ուսումնական Խորհրդոյ կամ Կրթական Տեսչութեան ծախքերն ազգային ընդհանուր տրոյ հասոյթով կը հայթայթուին, և պէտք է ձրի գործադրեն դպրոցական դասագրեանց քննութեան պաշտօնն, որ իրենց էական պարտաւորութեանց մէն համարուած է, թէև ցարդ ակնկալուած արդիւնքը չէ տուած, քանի որ մեր վարժարանայ մէջ ըստ առաջնոյն կը գործածուին ցայս վայր գործածուած և անյարմար կամ անբաւական դտուած ամէն դասագրեանք։

Ազգային ընդհանուր տրոյ խնդրոյն նկատմամբ դիտելի շատ բաներ կան։ բայց այս մասին Ազգային Ժողովոյ վերջին երկու նիստերուն մէջ լսուած միակ դիտողութիւնն հիմնաւոր չէր։ Երեսփոխան մը գանգատեցաւ թէ Վարչութիւնը տրոյ Կանոնագիրքը մը ի գործ կը դնէ առանց Ազգային Ժողովոյ վաւերացման, և այս Կանոնագրով, կը շատանայ 75 զրուշի տարեկան տուրք մը առնուլ թէ՛ մեծահարուստ և թէ մեղմակ կարողութեան տէր ազգայիններէ։ Բայց այժմ ի գործադրութեան դտնուող Կանոնագիրը նոյնն է զոր Ազգային Ժողովը վաւերացուց իւր 1885 յուլիս 5 ի նստին մէջ, և այս Կանոնագրի 2 րդ յօդուածը կ'ըսէ։ «Ազգային տուրքը բաժնի վրայ սահմանեալ է, և մէն մի բաժին 25 զրուշ է։ Իւրաքանչիւր անհատ ազատ է «ուզածին չափ բաժին վճարելու։ Բայց «թաղային և երեսփոխանական ընտրութեանց համար տրոյ նկատմամբ «Ազգ. Սահմանադրութեան տրամադրած պայմանները անեղծ պիտի «պահուին։» Կարելի՞ է ուրեմն պնդել թէ 100,000 ոսկւոյ դրամագլուխ ունենցող մեծատուն մը և 500 ոսկիէ աւելի դրամագլուխ չունեցող խանութպան մը նոյն տուրքը վճարել կը հարկադրին։ Ամէն մարդու կարդալ թէան և բարեյօժարութիւնն թողուած է որոշել թէ մէկ թէ բազմաթիւ բաժիններ պիտի վճարէ։ Իրաւ, կան հարուստներ որք չէ թէ 75 զրուշ, այլ այն մէկ բաժինը՝ 25 զրուշն անգամ կանոնաւորապէս վճարած չունին, և գուցէ այսպիսի դէպքերէ զզածեալ՝ դիտողութիւն եղաւ տրոց անհաւասար վճարման նկատմամբ։ Բաւ հոս սկզբունքն խնդիր չկայ, այլ Ազգային Ժողովէն վաւերացեալ օրէնք մը աւելի ազդու կերպիւ գործադրելու յանձնարարութիւն մը կայ, զոր յուսանք թէ անտես չեն ըներ արդի և ապագայ Վարչութիւնք։

Առաջիկային վերապահելով աւելի ընդարձակ խօսել այս մասին, առ այժմ պէտք է շատանալ գոհունակութիւն յայտնելով Ազգային Ժողովոյ վերջին նստին արդեանց համար, այն է Նախորդ Բաղաքական Ժողովոյ տրուած շնորհակալութեան քուէով վարչական համարատուութեան սկզբունքին նուիրագործմանն համար, որուն կը յուսանք թէ յետ այսորիկ խղճի մտօք հետեւող պիտի լինին ամէն Վարչութիւնք, բարի օրինակ առնելով Նախորդ Վարչութեան քաջալերական ընթացքէն։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Ժուրնալ դը Սէն Փէթերսպուրկ գոհունակութեամբ կը հաստատէ Աֆղանստանի էմիրին այժմեան բարի տրամադրութիւնները Ռուսիոյ նկատմամբ։ Այս կառավարական յայտարարութենէն կ'երեւի թէ աֆղանեան սահմանայ խնդիրն այս անգամ բարեկամաբար վերջացած է։

—Աւստրիոյ երմտական Նախարար Պ. Տունաեւսքի Խորհրդարանին մատոյց օրինագիծ մը որով բացարձակ կ'արգիլէ Աւստրիոյ մէջ օտար պարգեւաւոր պարտատոմսերն որք Ցէրութեան մը կողմէ հանուած կամ երաշխաւորուած չեն։ Այս ապահովագարգեւաւոր պարտատոմսերն ալ համենատական դրշմատուրքի մը պիտի ենթարկին, որ 25 քրէյձէրէ պակաս չպիտի լինի։ Ծանր տուգանաց պիտի ենթարկին անոնք որ օտար պարտատոմսեր գնած են, կամ գործ կ'ընեն անոնց վրայ, կամ այս մասին ծանուցումներ կը հրատարակեն, և վիճակահանութեանց յուցակներ կը հրատարակեն։

—Փեթրի Քարաւորկեւիչ իշխան Զէլիմեւեէ վերադարձաւ։ Սերպիոյ դէպքերուն հանդէպ, ետ կեցաւ Ռուսիա երթալու խորհրդէն և Սերպիոյ մօտ դանուիլ կ'ուզէ։

—Միլան թագաւոր, որ մարտ 17ին կը պատրաստուէր Պելկրատէ մեկնիլ, իւր որդւոյն ուսուցիչներն ընդունելով, յայտարարեց թէ ամբողջովին կը պահէ իւր հայրական իրաւունքներ, և իւր որդւոյն դաստիարակութեան օտար միջամտութիւն չընդունիր երբեք։

—Թուն կը գրէ մարտ 17ին։

«Այս առաւօտ երմտական պաշտօնական մէջ, Պ. Ռուվիէի նախագահութեամբ, նոր գումարում մը տեղի ունեցաւ տեղական բարձր դատարան, քննելու Բոնթուաս տ'Էսքոնթի վիճակին յարուցած խնդիրները։ Նախարարը կոչում ըրաւ այս մեծ տեղական հայրենասիրութեան և բարոյական հանդարտութեան։ Արդի ընկերութեան (Բոնթուաւին) շարունակումն ապահովելու համար 40 միլիոն ֆր. ի նոր դրամագլուխ մը հարկաւոր կ'երեւի։ Պ. Ռուվիէ յոյս յայտնեց թէ սոյն դրամագլուխ ընդ փոյթ պիտի հայթայթուի։ Ժողովն անմիջապէս որոշում չկրցաւ տալ, զի ամէն մարդ պէտք ունէր խորհրդակցել այն խմբակին հետ զոր կը ներկայացնէ։ Այս երեկոյ վերջին գումարում մը պիտի լինի երմտական պաշտօնատան մէջ։ Սակարանի միջնորդներն եւս, թէեւ բնաւ պատասխանատուութիւն չունին այժմեան տագնապին մէջ, այս երեկոյ ի նիստ հրաւիրուած են իրենց ընկերակցութեան սենեակն։ Իրենցմէ երեք միլիոն ֆր. ի աջակցութիւն մը պիտի խնդրուի։»

—Սուրհանդակի հետեւեալ նոր հեռագիրը Միլան թագաւորին կը վերաբերին։

Պելկրատ, 18 մարտ. — Երեկոյին, քաղաքացիք ջահադնացութիւն մը կազմեցին ի պատիւ Ալեքսանդր թագաւորին։ Ամէն երգեցիկ ընկերութիւնք մասնակցեցան։ Ալեքսանդր թագաւոր և իւր հայր խնամակալաց և նախարարաց հետ երեւցան պատդամին վրայ։ Քաղաքապետին ճառին պատասխանելով, Միլան յայտնեց իւր որդւոյն շնորհակալ եղաւ, և ապրիլ վրայ պարտ դրաւ սերով միաբանել դեռատի թագաւորին շուրջ և յարգել օրէնքն և խնամակալները։ Բաղաքին ամէն կողմի լուսաւորութիւնք եղան։ Աւստրիոյ դեսպանն հրաժեշտի հացկերոյթի մը տուաւ ի պատիւ Միլան թագաւորի։

Պելկրատ, 18.—Միլան Վեհ. Սուլթանին ծանոյց իւր մտադրութիւնն Կ. Պոլիս։ Ն. Կ. Վեհափառութիւն պատասխանեց թէ գոհութեամբ պիտի ընդունի զինք։

Վիեննա, 19.—Սերպ դեսպանն ունկնդրութիւն մը խնդրեց՝ Ֆրանց Եոզէֆ Կայսեր մատուցանելու Ալեքսանդր Ա թագաւորին դահակալութիւնը ծանուցանող պաշտօնագիրը։

—Միլան թագաւոր, ընկերակցութեամբ Պելկրատի գերման դեսպանին, մարտ 19ին Փէշթա հասաւ, և սիրալիր ընդունելութիւն գտաւ Աւստրիոյ Կայսեր և կառավարութեան կողմէ։ Ֆրանց Եոզէֆ Կայսր տեսակցեցաւ իրեն հետ, և երեկոյին հացկերոյթի մը տրուաւ ի պատիւ իրեն։

—Թայմ կ'իմանայ թէ Սերպիոյ դեռատի թագաւորը Ռուսիա պիտի երթայ յայտնելու Զարին։—Ռուս մարտանաւ մը Եալթա զրկուեցաւ, Նաթալի թագուհւոյն տրամադրութեան ներքեւ դտնուելու։

—Զանզիպարի և Արեւելեան Ափրիկէի կայսրական գերման պատուիրակ Վիսման հարիւրապետ մարտ 18ին Դահիրէէ Սուէզ հասաւ, և հոն նաւնստաւ այն 1,300 վատառոյց հետ զոր զինուորագրած է Եգիպտոսի մէջ։

—Փարիզ, 18 մարտ.—Մարեշալ Մաք Մահոն, որ այսօր զինուորական հանդիսաւորով կը հետեւէր ժօրէս ժողովարի յուղարկաւորութեան, ժողովրդային եռանդալից ցոյցի մը առարկայ եղաւ։ Հաղարաւոր ձայներ աղաղակեցին։ «Կեցցէ՛ Մարեշալ Մաք-Մահոն»։

—Հռոմ, 18 մարտ.—Երեսփ. ժողովոյ այս առաւօտեան նստին մէջ, երկու երեսփոխաններ հարցապնդեցին կառավարութիւնն՝ Արեւելեան Ափրիկէ Օփիայի սուլթանին իտալեան թեւարկութեան ներքեւ առնուելուն առթիւ։ Պ. Քրիսպի պատասխանեց թէ վաղը պիտի տայ հարկաւոր բացատրութիւնը։

—Հռոմ, 18.— Իշխանութիւնը նախահոգ միջոցներ ձեռք առաւ ժողովրդային գումարմանց դէմ որք տեղի պիտի ունենային այսօր։ Ամէն ցոյցեր արգիլուեցան, և զինուորական պահակախմբեր կը շրջին Իտալիոյ դրէխաւոր քաղաքաց մէջ։

—Ի Հռոմ, դատական պաշտօնատան նոր շէնքին հիմնաքարին դնուելումն առթիւ, արքեպիսկոպոս պետն որ ըստ սովորութեան ծերիչը (մաէ) մատոյց թագաւորին, Ն. Վեհափառութեան գթութիւնը խնդրեց իւր ընկերաց վրայ «որք հաց չունենուտեալ»։ Թագաւորն անմիջապէս հարցուց թէ ի՛նչ վիճակի մէջ են Հռոմայ որմնադիրք։

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱ

ՖԷՐՆԱՆՏ

Իր Ժամերն այնքան կանոնաւոր և կատարեալ կերպիւ կը գործածէր որ այլ եւս վայրկեան մը չէր գտներ նուիրելու ամենօրեայ անտարբերներուն և անցելոյն քծնողներուն։ Ցորմէ հետէ Մօռիս իր սպիտակ խուզը մնած էր, այլ եւս ո՛չ ոք կ'ընդունուէր իր տունն, ո՛չ ոք կը վայելէր իր վստահութիւնն։ ո՛չ մէկ անզգայ նայուածք կրնար թափանցել իր վարանց գաղտնիքին, և իր արիշռութեան մէջ կը թողուր որ աշխարհ զարմանայ ու մրմռայ։

—Որքա՜ն երջանիկ եմ, կ'ըսէր յաճախ ընդհանրապէս Մօռիսի ուսին վրայ դնելով և աչքերը կիսաբաց՝ կիսաբաց շրթամիջ խօսելով։ Աստուած գթաց իմ դժբաղդութեանս, սիրելի բարեկամս, վասն զի ինձ զրկեց այս հրեշտակն որ չատուշ եկած է անցելոյս պահպանն ըլլալու համար, այլ որ ապագայիս փրկիչը պիտի ըլլայ։ Այսօր և յաւիտեան քեզ կը պարտիմ իմ հանգիստս, Մօռիս, վասն զի երջանկութեան հետ առաքինութիւնք կան միայն։ Ա՜հ, հաւատացէք, կրկնեց, երկնային գաղտնիք մը կայ ասոնց միջեւ։ Ինձ համար որք չեն գիտցած գործածել իրենց հոգւոյն խորը դրուած հարստութիւնն, և որք՝ կարող ըլլալով հանդերձ ձեռք բերել այն երջանկութիւնը զոր կը վայելենք, թողած են որ անցնի երթայ այն։ Երջանկութիւնը, կը տեսնես Մօռիս, փորձաքար մըն է որուն վրայ կը փորձուին մեր բոլոր երջանկութիւնք, և որուն վրայ բարի և չար գործերը միեւնոյն հետքը չեն ձգեր։ Քու ինձ պարգեւած երջանկութիւնդ այն աստիճան կը բարձրացնէ զիս որ այժմ կը հպարտանամ ապրելուս համար, մինչդեռ երբեմն ամօթապարտ էի կեանքս։ Աչխարհ՝ այլ եւս երկուքուս վրայ կը կայանայ ինձ համար. իմ տիեզերքս այս փոքրիկ խուցին մէջ է, այս դրախտին մէջ որում կենդանութիւն տուիր դուս, այս Եդէմին մէջ ուր ո՛չ ոք մնած է քենէ առաջ և ուր ո՛չ ոք պիտի մտնէ քենէ վերջը, վասն զի մեր սիրոյ հրեշտակը կը հսկէ անոր սեմին վրայ։ Քու սիրոյդ կը հաւատամ ինչպէս կը հաւատամ զիս կենդանացնող կեանքին։ Զեմ ըսեր թէ այս կամ այն վայրկենին մէջ կը խորհիմ քու վրադ։ ո՛չ, քու սէրդ յիս է։ Զեմ մտածեր այն արեան վրայ որ սիրոս բաբախել կուտայ, և սակայն այդ արիւնն է որ կ'ապրեցնէ զիս։ Այնքա՜ն վստահ եմ զիս սիրելուդ վրայ, Մօռիս, որ բնաւ կասկած մը չէ եկած խանգարել այս մասին ունեցած ապահովութիւնս։ Կը թուի ինձ թէ երեւակայութեանս զօրութեամբը ներկայ կը գտնուիմ քու կենդանի բոլոր գործերուն։ Քեզ հետ կը թափանցեմ ընտանեացդ ծոցը, կը տեսնեմ մայրդ, կը սիրեմ զնա քեզ կեանք տուած ըլլալուն համար, կը յարգեմ զնա իր անուանն համար, կը խոնարհիմ իր առջեւ բաժին մը ունենալու համար այն օրհնութենէն զոր կուտայ քեզ. որչա՜փ երջանիկ ես դու, Մօռիս։ Եւ տե՛ս, ի՜նչ յիմար եմ, կը թըռուի ինձ թէ կիսով մասնակից եմ այն խըճանաց զորս կը նուիրես նմա, այն սիրոյն զոր ունիս անոր նկատմամբ։ Մտովի կը պահուըտիմ սրահ՝դ մէկ անկիւնը, պատժոյ դատապարտեալ խեղճ տղու մը նման որ կրնայ ամէն բան լսել, ամէն բան տեսնել, այլ որում արգիլեալ է խօսիլը։ Ո՜հ, Մօռի՛ս, ո՛չ միայն քեզ համար կ'ապրիմ, այլ եւ քեզմով կ'ապրիմ. կ'զգամ զայս։

Մօռիսի կեանքն ալ կը կայանար այն ժամանակին մէջ զոր կը նուիրէր Ֆէրնանտի։ Մէկ կողմն ունենալով Բլօթիլսը զոր կը պահէր Ֆէրնանտէն, եւ միւս կողմը՝ Ֆէրնանտը զոր կը պահէր աշխարհէ, երջանիկ ու ապերջանիկ էր միանգամայն. ապերջանիկ Բլօթիլսի մօտ՝ կեղծելով սէր մը զոր չէր կրնար ունենալ, Ֆէրնանտի մօտ՝ ազատութիւն մը զոր չունէր, եւ աշխարհի առջեւ անդորրութիւն մը ուստից զուրկ էր։

Արդարեւ, թէպէտ երկու սիրահարաց միջեւ վստահութիւնն անսահման էր, այսուհանդերձ տեսակ մը չափաւորում ի գործ դրած էին իրենց փոխադարձ խոստովանութեան մէջ, չափաւորումներ որք անհրաժեշտ էին իրենց երջանկութեան։ Իրենց կարծեօք՝ խաբել չէր այս, այլ գիտակցութեամբ սիրել։ Պատրանաց ճշմարտութեան մէջտեղ, միշտ խըզճմտանքի իրաւախոհութիւն մը կար, այն լուիկ եւ պարտաւորիչ իրաւախոհութեանց մին որք միայն հնարաւոր կ'ընեն գաղտնի յարաբերութիւնները։ Այսպէս, Ֆէրնանտ, իրեն ներելի եղած համարձակախօսութեամբ՝ չէր յօժարած իր անցեալ կեանքին վրայ խօսիլ Մօռիսի, վասն զի այդ կենացը մէջ գործեր կային որոցմէ պիտի ամչնար։ Այսպէս Մօռիս, ամենամեծ զգուշութեամբ, Ֆէրնանտէն պահած էր իր ամուսնացեալ ըլլալը, թէ՛ Բլօթիլսի նկատմամբ տածած յարգանցն համար եւ թէ՛ Ֆէրնանտի վրայ ունեցած սիրոյն համար։ Հետեւանքն այն կ'ըլլար որ, հարկադրեալ լինելով իր կինն ու հմանուհին միանգամայն խաբել, երիտասարդն իր կեանքը կը մաշեցուներ մէկէն իր սէրը ծածկելով եւ միւսէն իր պարտականութիւնները։ Ֆէրնանտ կատարելապէս անձնատուր եղած էր, մինչդեռ Մօռիս կիսովին միայն կը յանձնէր ինքզինքը։ Եւ սակայն Մօռիս իր այս խանդարեալ երջանկութիւնը չպիտի փոխանակէր ո՛չ մէկ երջանկութեան հետ։ Երեք ամսէ ի վեր միայն կ'զգար որ կատարեալ կեանքով մը կ'ապրէր իր անհուն բարեբաստութեանց ու խորին վշտացը մէջ։

Այլ ոչինչ տեւողական է երկրիս վրայ. փոթորիկը ծագեցաւ նոյն իսկ այն զգուշութիւններէն զորս երկու սիրահարք ձեռք առած էին անկից խոյս տալու համար։ Ֆէրնանտ այն կարգի կիներէն չէր որք ընկերութեանց մէջէն անտեսուելի կ'ըլլան առանց ուշադրութիւն հրաւիրելու։ Նա իրաւունք ունէր զղջմամբ հեռանալու եւ ո՛չ թէ սիրով։ Իր հին տարփածուներն ստացուածքի մը պէս պահանջեցին իրենց չիջեալ արեգակն։ Եթէ Ֆէրնանտ զղջացած ըլլար, գուցէ կարեկցէին նմա. այժմ որ երջանիկ էր՝ կը նախանձէին անոր վրայ ուստից կ'առնուր իր երջանկութիւնը։ Ուստի չրջապատեցին զնա. կը լրտեսէին, կը դիտէին։ Երբ կամքը կը միանայ չահուն, մարդս կը յաջողի ամէն բան իմանալ։ Չկայ գաղտնիք մը, որքան ալ անթափանցելի ըլլայ այն, ուր յաջողութիւնը իր վայրագ նայուածքը չտանջեցուցած, եւ որքա՛ն ալ ճարտարութեամբ հիւսուած ըլլայ քողը, միշտ վրան կը գտնուի ասեղի ծակ մը ուստից չեն կրնար տեսնել, այլ ուսկից կը տեսնուին։ Տեսան որ Մօռիս Ֆէրնանտի տունը կը մտնէր եւ չորս ժամ վերջը դուրս կ'ելնէր անտի, մինչ ուրիշ ո՛չ ոք կ'ընդունէր անդ։ Այլ եւս տարակոյս չմնաց յայտնի՜ թէ Մօռիսն էր նախամեծար տարփածուն, բազմապահանջ տարփածուն, նախանձոտ տարփածուն։ Զէին հաւատար որ Ֆէրնանտ յօժարակամ քաշուած ըլլար, չուզեցին հանդուրժել բանի մը որ բռնաբարում մըն էր կնահաճոյութեան բոլոր օրէնքներուն, եւ առաւօտ մը, Ֆէրնանտ ստացաւ, կեղծեալ մանր գրերով գրուած, մին այն տոմսերէն որոց դէմ օրինաւոր միջոցով վրէժ լուծել չէ կարելի, թէպէտ երկաթին ու թոյնին չափ ապահով ազդեցութեամբ կ'սպանեն մեռնիք։

Անտառագիր նամակ մըն էր այն, հետեւեալ բառերով։

«Ազնուական ընտանիք մը յուսահատութեան մատնուած է, յորմէ հետէ Պառոն Մօռիս տը Պառթէլ կը սիրէ զձեզ։ Նոյնքան բարի եղիք, տիկին, որքան գեղեցիկ էք. ո՛չ միայն որդի մը իր մօրը դարձուցէք, այլ և «մոռն մը էր Բոզը։»

Ֆէրնանտ նոր արթնցած էր ոսկեզօծ երազներով լի երջանիկ գիշեր մը անցուներլէ յետոյ, որպէս կ'անցուներ Մօռիսը ճանչնալէն ի վեր։ Ինք որ երիտասարդ պառոնը կը սիրէր առանց թագուն նպատակի մը, և ո՛չ իսկ ամենաթեթեւ նըշոյը կը կրէր այն խղճահարութեան որ մերթ ընդ մերթ կը տանջէր Մօռիսի սիրտը։ Ո՛չ, մանկամարդ կնոջն համար երանութիւնը կատարեալ էր, անհուն, անսահման. ուստի և հարուածը սոսկալի եղաւ, լուրը չանթահարիչ։ Անգամ մը եւս կարդաց նամակը, զոր ի սկզբան չէր հասկցած։ Վերստին կարդաց զայն, իւրաքանչիւր տողին դիմդուներով. յետոյ, երբ ընթերցումն աւարտեց, նուաղեալ ինկաւ։

Սակայն իր առաջին շարժումն եղաւ տարակուսիլ. կարելի՞ բան էր որ Մօռիս իրմէ ծածկած ըլլար այսպիսի գաղտնիք մը. կարելի՞ բան էր որ ամէն անգամ որ Մօռիս բաժնուէր իրմէ, հոմանուհիէն, իրմէ որում կ'ըսէր թէ հոգւոյն բոլոր զորութեամբը կը սիրէ, իր կնոջ տունն երթալու համար բաժնուէր։

(Շարունակէն)

բանորք, և իմանալով թէ անոնցմէ 4,000 անձինք պարապ էն, խոստացաւ զարժանը տնօրինել։

—Անցեալ շաբթուն առատ ձիւն եկաւ ի Նախիջեւան, և Վեսուվ լեռն ու շրջակայ բլուրք ձիւնով պատեցան։ Տան տարիէ հետէ այսպիսի բան չէր տեսնուած։

—Վիեննայի քաղաքային խորհրդոյն պակասեալ անդամոց տեղ կատարուած ընտրութեանց մէջ, հակահրեական կուսակցութիւնը վեց ամիսներ շահեցաւ։

—Այն անդրլեցի սեղանաւորք որք Փարիզի կոմին յանձնարարութեամբ դրամ փոխ տուած էին Գուլանժէ զօրավարին՝ Պ. Թիւառի Վարչութեան խիստ ընթացքն և Հայրենասիրաց Դաշնակցութեան լուծումը տեսնելով, շուարեր են, և առաջուան վստահութիւնը չեն ցուցներ։ Զօրավարն ինք եւս ապշեր է տեսնելով թէ ժողովուրդն անտարբեր կը կենայ Դաշնակցութեան լուծման։ Նոր ճիգ մ'ընելու պէտքը տեսնելով, Զօրավարը Փարիզի կոմին քով զրկեց իւր թիկնապահներէն մին՝ Տիլլոն կոմն, և ինք եւս պատրաստ մ'ընել դաւառները։ Թուս քաղաքը դնաց, և անտի Պորտո անցաւ։ Պուլանժէական լրագիրք չափազանցօրէն կը նկարագրեն իրեն եղած ընդունելութիւնները։ Բայց կ'երեւի թէ զօրավարը շատ համակրողներ գտած է, և եթէ սուլոններ պակաս չեն եղած, հաղարաւորներ ալ ծափահարած են զինք։ Ի Թուս երեւելի միապետականներ այցելութիւններ տուած են, և 1,500 հոգւոյ մեծ հայկերոյթի մը տրուած է, յորում Պուլանժէ իւր ծանօթ գաղափարները պաշտպանած է երկար բանախօսութեամբ մը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կաթողիկոսական խորհրդարանական յանձնաժողովն երկի ի նիստ գումարեցաւ ի խորհրդարան Ղալաթիոյ ընդ նախագահութեամբ Ամն. Ս. Պարիարք Հօր և երկարօրէն խորհրդակցեցաւ։

Ցանձնաժողովոյ անդամներէն ներկայ էին Դեր. Խորէն արքեպիսկոպոս, Արժ. Տ. Սահակ Աւագ քահանայ Տ. Սարգսեան, Արժ. Տ. Յովհաննէս Աւագ քահանայ Մկրտեան, Վսեմ. Նուրեան էֆէնտի ու Մեծ. Յարութիւն Մերեժմլեանի եւ Իսթիւճեան Կարապետ էֆէնտիք։

Քաղաքական ժողովն իւր նախընթաց աւուրներուն մէջ զբաղեցաւ նաև հետեւեալ խնդիրներով։

Բարբերդի առաջնորդ Դեր. Ղեւոնդ եպիսկոպոս կրօնական գործոց վերաբերեալ ինչ ինչ խնդիրներու պատճառաւ առաջնորդութենէ հրաժարած լինելով, ժողովն որոշեց խնդիրն յանձնել կրօնական ժողովոյ նը կատարման։

Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ Թաղական խորհուրդը տեղեկագրով մը ծանուցած էր թէ եկեղեցին անհրաժեշտ նորոգութեանց պէտք ունի և թէ թաղին մէջ եկեղեցասէր և բարեսէր ազգայնոց խումբ մը, Ամն. Խրիմեան Սրբազանի նախագահութեան ներքև միացած, ինքնաբեր յօժարութեամբ յանձն առած է պէտք եղած ծախքն հայթայթել և այս նորոգութիւնը կատարել, կանխաւ սարադրելով իրենց մէջ դումար մը պէտք եղած ծախքու համար։ Ժողովն այս մասին իւր վերջնական որոշումը տալէ առաջ խնդիրն յղեց Տնտեսական Խորհրդոյ նկատառման և տեղեկագրութեան։

Ժողովն զբաղեցաւ նաեւ Ազգային ժողովոյ մատուցանելի Կեդրոնական Մատուկի եղմնացոյցի խնդրովն, ինչպէս նաև այլ և այլ յարաբերական և թաղային խնդիրներով։

Տիզրանակերտ հաղորդուած տեղեկութեանց համաձայն՝ քաղաքէն 25 ժամ հեռու Նբիրկերտ (Մուֆարզին) անուն տեղը 885 տարուան հայկական եկեղեցւոյ մը հնութիւնները գտնուած են։ Եկեղեցւոյն մէջ գտնուած են մարմարեայ քարէ չինուած աւազան մը, անթիւ խաչանշաններ, խաչեր, չորս կող խաչաձեւ քարեսախտակներ վրան յիշատակարաններ գրուած բուն հայերէն գրով, որոնցմէ հաստատուած է թէ այդ եկեղեցի 885 տարուան չէնք մընէ։

Դեր. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան երէկ առաւօտ Պատրիարքարան երթալով կէս ժամու չափ տեսակցեցաւ Ամն. Ս. Պատրիարք Հօր հետ։

Մաքրիդիւղի Թաղական Խորհուրդը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ Ամն. Ս. Պատրիարք Հայրն յառաջիկայ կիւրակէ երեկոյ քարոզ պիտի խօսի տեղւոյն Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն մէջ։

ՄԵԾ ՆՈՒԱԳԱՒԱՆԴԷՍ

ՉԱՑ ՆԱԿԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾԻՆԿԱՆ

Ի ՆՊԱՍՏ

ԲԵՐԱՅԻ ՍԶԳ. ՀԻՆԳ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Յառաջիկայ կիւրակի, 12/24 մարտ, ցերեկուան ժամ 7 ½ին, Բերայի Արուեստոցի նորակառոյց սրահին մէջ շքեղ նուագահանդէս մը տեղի պիտի ունենայ մասնակցութեամբ համաւաւոր արուեստագիտաց։ Կարգադիր Յանձնախումբն, որ կազմուած է ընդառնապատութեամբ Վսեմ. Գաբրիէլ էֆէնտի Նորատունկեանի, ամէն ջանք ի գործ դրած է՝ անզուգական ընելու համար այդ նուագահանդէսը։

Նուագահանդիսին պիտի մասնակցին Տիկին Ա.յվազեան, աշակերտ Բարիզի Երաժշտանոցին, որ պիտի երգէ երեք եղանակ, Սէֆրոփէն, Լոմպարդէն, և Պարպէ որ Սէվէյէն։ Բրոֆէսորը Պորաճինէ, Սիլպէռ և Լոմպարտի, Օր. Է. Հէլլէկի, աշակերտ Համբուրկի Երաժշտանոցին, Պ. Ա. Շէնոնէ, Բէօսէեան էֆէնտի և Բ. Ռոբ ընկերութիւնն որ պիտի նուագէ Համիտէ քայլերգը։ Նուագահանդիսին պիտի առաջնորդէ երաժշտապետ Պ. Օկիւզ Լոմպարտի որ նոյնպէս պիտի ածէ դաշնամուրը։

Տարակոյս չունինք թէ Յանձնախումբին ուղղած հրաւէրը ջերմ ընդունելութիւն պիտի գտնէ, և նկատառնալով թէ՝ նուագահանդէսին հրապոյրն և թէ սոյն ձեռնարկի կրթասիրական հանգամանքն։

Մտից տասն է մէկ օսմ. ոսկի։

ՍԵՆԵՔԵՐԻՄԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԵՐԲԱՍՏԻՈՅ

Սենեքերիմեան Ընկերութեան կողմէ Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան մատուցեալ կարեւոր տեղեկագիր մը ընդարձակ տեղեկութիւններ կուտայ Ընկերութեան գործառնութեանց վերաբերեալ։ Բան այդ տեղեկագրին, Սենեքերիմեան ընկերութիւնը Սեբաստիոյ մէջ կը պահէ երկու սեռէ 13 վարժարաններ 1562 ուսանողներով. աստիճանաբար մանրամասնութիւններն։

Արական վարժարան	Աղջիկներ
Թարգմանչաց (Ուսումնարան, Նախկիրթարան, Ընտեղարան.)	327
Ներսէսեան	140
Արամեան	140
Թորգոմեան	70
Ռուբինեան	100
Սահակեան	95
Փրկչեան	130
Հայկազեան	40
Գումար	1042
Իգական վարժարան	
Լուսինեան	220
Հռիփսիմեան	90
Գէղիքեան	75
Հայուհեաց	95
Մակարեան	40
Գումար	540
Համագումար	1562

Արական 8 վարժարանք կը կառավարուին 31 պաշտօնեայներով, և իգական 5 վարժարանք 8 պաշտօնեայներով. ընդ ամէնը 39 պաշտօնեայք։

Վարժարանաց տարեկան եկամուտն է 31,400 ղրշ, և ծախքն 36,996 ղրշ։ Մշտական 5,596 ղրշ ի բաց կը փակուի հանդանակութեամբ, թատերական ներկայացմամբ և Գալիս հն էն։

Այս բոլոր գործառնութեանց կանոնաւոր հաշուեցոյցն, ինչպէս ըսինք, մատուցուած է Կեդր. Վարչութեան։ Այդ հաշուեցոյցին մէջ կ'երեւի որ անցեալ տարի ի նպաստ Սենեքերիմեան Ընկերութեան ի Բերա տրուած թատերական ներկայացման զուտ հասոյթն եղած է 120 օսմ. ոսկ։ Այդ դումարէն 74 ոսկին գործածուած է Սեբաստիոյ Ոսկերչաց շուկայի մէջ երկու խանութ առնելու ձեռամբ տեղւոյն Քաղ. ժողովին։ Իսկ մնացորդն իբր պահեստ կեցած է Դանձապետին քով, համաձայն Ազգ. Ընկերութեանց մասին Պատրիարքարանի կողմէ հաստատեալ Կանոնադրոյն։

Կ'իմանանք թէ Սենեքերիմեան ընկերութիւնն ի մտադ ներկայացուցած է պիտի ապ։ Այժմ որ ազգայինք գիտեն Սենեքերիմեան Ընկերութեան կատարած մեծ և կարեւոր գործն ի նպաստ դաստիարակութեան, անշուշտ ենք թէ առաջնորդեալ աւելի եռանդեամբ պիտի փութան նպաստել այս ներկայացման յաջողութեանը։ Կը լսենք թէ այս ներկայացման հասոյթն եթէ գոհացուցիչ ըլլայ, ինչպէս տարակոյս չունինք, Ընկերութիւնն ի նորոյ երկու խանութ ևս պիտի դնէ իր նպաստակին յատկացնելու համար։

Եթէ երբեք Ընկերութեան արդի Գործ. ժողովոյ գործառնութեանց դէմ առարկութիւն ընողներ գտնուին, կը ընան գլխիկ Տնտեսական խորհրդոյն, ուր հաշիւները պատրաստ կեցած են։

Գումարեալ ջրից թաղից Ազգատասէր Ընկ. Յնօրէն խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ ներկայ տարւոյ յունուար և փետրուար ամսոց մէջ 70 հիւանդներ գարմանուած են Ընկերութեան ձեռամբ, որոց 14ը ապաքինեալ, 9ը դադարեալ զանազան պատճառներով, 5ը մեռած և մնացեալ 42ը կը գարմանուին ցարդ իւր խնամոց ներքեւ։

Արթինօֆ և Մամիկոնեան ընտանիքներն հրապարակաւ իրենց շնորհակալութիւնը կը յայտնեն այն ամէն ազգականաց և բարեկամաց, որք ներկայ գտնուելով Անտոն էֆ. Արթինոֆի յուղարկաւորութեան հանդիսին, իրենց ցաւակցական զգացմունց հաստատիքն արտայայտեցին։

Ա. Զ. Դ.

Մայր եկեղեցւոյ Լուսաւորչեան վարժարանի ձեռագործոյ վիճակահանութիւնը, որ պիտի կատարուէր յառաջիկայ կիրակի օր մարտ 12, ինչ ինչ պատճառներով յետաձգուած է Ապրիլ 23ին։

Ի դիմաց մասնախմբի

Ա.ԳԵՆԴԱՊԷՐ Ա.ԳԵՆԱՊԵՊ

Մ. Ց. ՄԷԼԻԲԵԱՆ Յ. ՓԷՆԷՐՃԵԱՆ

9 Մարտ 1889

Գումգապու

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Բուսիլի Դաղստակէր անուանուեցաւ կայս. նախկին առաջին Իսմայիլ էֆէնտի, որ պաշտօնը կ'սկսի յառաջիկայ Շաբաթն ամսոյ առաջին օրէն։

Եւդոկիոյ գաւառին նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Աղերդի նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ Պէքիր Սրագը էֆէնտի։

Եւդոկիոյ ընդհանուր դատախազի օգնական անուանուեցաւ Իրաւագիտական վարժարանի նախկին շրջանաւարտ և Դասթամունիի նախնական դատարանի երկրորդ հարցաքննիչ դատաւոր Ալի Նաբի էֆէնտի։

Սկերգի նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Իրաւագիտական վարժարանի նախկին շրջանաւարտ և Տիզրանակերտի նախնական դատարանին առաջին հարցաքննիչ դատաւոր Հաֆիզ Ահմէտ էֆէնտի։

Տրապիզոնի նահանգին Ֆաթսէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Հասան Բիղա էֆէնտի։

Բ. ԴՈՒՌՆ ԵՒ Պ. ՏԸ ՀԻՐՇ

Ինչպէս յայտնի է Պառոն աք Հիրշի կողմէ կայս. կառավարութեան վրայ 20% միլիոն ֆրանքն յանձնուած է Օսմ. Կայս. Պանքայի Փարիզու ճիւղին, կ. Պոլիս զրկելու համար։

Արդ, Օսմ. Կայս. Պանքայի անօրէնք Պ. Պ. Ֆոսթէր և Տրմօ Բ. Դրան ծանուցին թէ կ'սպասուն որ կայս. կառավարութիւնը պէտք եղած հրամանները ասոյ այդ դումարի անմիջապէս դանձման համար։

ՄԱՐՍԱՍԱՆ ՇՈՒԳԵՆԱԻԱՆՆԵՐ

Մարսասան ծառայութեանց համար Դավաֆեան գործարանին յանձնարարեալ երկու շոգենաւ ամենէրէ երկրորդին չինութիւնն եւս աւարտած լինելով երէկ ծով իջուցուեցաւ այն հանդիսաւոր կերպիւ։ Ներկայ էին մաքսային վերատեսչութեան փոխնորդ Վսեմ. Միքայէլ էֆէնտի Փորթուգալ, խորհրդական Վսեմ. Պէրթրամ էֆէնտի, մաքսային ժողովոյ նախագահ Աբրիճ պէյ և այլ բարձրաստիճան պաշտօնատարք։ Վսեմ. Սուլթանի կենաց ու բարօրութեան համար բարեմաղթութիւններ լսուելէ և ոչխարներ գնուելէ յետոյ, շոգենաւը ծով իջուցուեցաւ, յետ որոյ Դավաֆեան էֆէնտի թէյով ու անուշեղէններով պատուաւորեց ներկայս և բանախօսութիւն մ'ընելով բաւ թէ Վսեմ. Սուլթանն ամենուրեք իւր բարձր հովանւոյն ներքեւ առած է քաղաքակրթութեան յառաջդիմութիւնները և թէ բոլոր արհեստաւորք ու ճարտարագործք այդ բարձր հովանւոյն ներքեւ կը պաշտպանուին։ Վսեմ Միքայէլ էֆէնտի պատշաճ բանիւք պատասխանեց գործարանատէր էֆէնտիին յաջողութեանցն և կը մնար ինք որ երկրին համար օգտաշատ այդպիսի արտադրութիւններով աւելի զարգացնայ գործարանն։

— —

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Բարիզու Վիդալի ընկերութեան օրէն Պ. Վիթալի երկու օրէ ի վեր ընակցութեան սկսած է Տէօշ Պանք տամաան անօրէն Պ. Սիէմենի և Պ. Սուլլայի հետ, Նիկոմիդիայէն մինչև կիւրի 200 քիլոմեթր երկաթուղւոյ յութիւնն ստանձնելու համար, մէկ յամանքը 120,000 ֆրանքէն։

— —

ՕՍՄ. ՀՊԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ

Այս աւուր թուրք լրագրաց մէջ հրապարակուած է Տպագրական Տեսչութեան ովմ հաղորդուած հետեւեալ պաշտօնական ազդը։

Ներքին գործոց նախարարութիւնն, տա յանձնարարութեան Արտաքին գործոց նախարարութեան, հրահանգոյց ամէն կողմ յուզարկել կանոնաւոր տումարներ յորում նշանակուած ունին գաւառաց մէջ ցարդ օսմանեան պատակութիւնն ընդունող անձանց անունները, մականունները, ծննդեան թուականները, բնակավայրերը, իրենց պատկի հպատակութիւնն, օսմանեան երկրաց մէջ բնակութեան ժամանակաւորդն և իրենց նկատմամբ հիւպատոսարանաց հետ կատարուած գործողութեանց համառօտ տեղեկագրութիւն, որպէս զի այս տեղեկութիւնք արանգրութիւն Հպատակութեանց Դիւանին մէջ պատրաստեալ յատուկ տուներն մը մէջ։

— —

ԵՈՒՍՈՒՖ ՐԻԶԱ ՓԱՇԱ

Դաղիականաց ընդհանուր վարչութեան նախագահ Վսեմ. Եուսուֆ Բիա փաշայի առաջնապահական վիճակը յուսական բարւոքած է շնորհիւ վիրաբուժական գործողութեան մը զոր կատ. Տօքթ. Փէշտիմաճեան փաշա, գնութեամբ Տօքթ. Բասիմ պէյի, ոմանց յաջողութեամբ կատարած է Իզմ փաշայի վրայ, ուր պարբ մը եղած էր։

— —

ԲԱԲԵՐԴ

Ըստ տեղեկութեանց Հէրէֆէոնի, Բաբերդի ժողովուրդն աղերսագիր մը մատուցանելով Ներքին գործոց նախարարութեան, խնդրած է վերստին դաւառի վերածել Բաբերդն որ վերջերս դաւառակի վերածուած էր։

— —

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱՆ

Հորոքշաբաթ օրը Ղալաթիոյ Պորսային մէջ ազկալի ցոյցեր տեղի ունեցան։ Կըսուի թէ այս ցոյցերու շարժառիթ եղած են յիշեալ հաստատութեան մէջ ներմուծեալ նոր կանոնադրութիւնը, թէ՝ բացման ու փակման ժամերուն համար, թէ՝ ճաշարանները վճարելիք 2 օսմ. ոսկի տրոյ համար, և թէ վերջապէս Պորսայէն դուրս, գիշերները, Բերայի մէջ գործ ընելնուն համար։ Հանրային կարծիքը այդ անօրինութիւնները Պորսայի հոգաբարձութեան վերագրած ըլլալով, կ'երեւի թէ դժգոհութիւնն ընդհանուր եղած է։ Ուստի բազմաթիւ բազբարկուք հաւաքուեցան Պորսային մէջ, «Անկշ Հոֆոբրոյոնիոն» ազգակներ բարձրացունելով։ Ցուցարարք յայտնեցին որ եթէ իրաց նախկին վիճակը չվերահաստատուի, Պորսայէն ձեռք պիտի քաշեն և այլ եւս ո'ր և է գործողութիւն չպիտի կատարուի։

(Լ. Թիւրքէ)

— —

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ Ի ՍՈՒՐԻԱ

Վերջերս ծանուցուեցաւ թէ Պ. Ժօզէֆ Էլիասի և Պ. Եուսուֆ Մուքթարի կողմէ ներկայացեալ ծրագրերն, ի մասին սուրիական երկաթուղւոյ շինութեան, մերժուած էին Սպարապետի Դրան սպայակոյտի յանձնաժողովոյն կողմէ յայտնուած այն կարծեաց վրայ թէ խնդրուած արտօնութիւնը տալէ առաջ հարկ էր գիտնալ թէ ասիական երկաթուղեաց ընդհանուր գծի շինութեան մասին ինչ որոշում պիտի տրուի։ Լ. Հերբոտ կ'իմանայ թէ Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութիւնն այս երեքշաբթի առաւօտ թուականաց պաշտօնագիր մը ուղղեալ Բ. Դրան կը խնդրէ գիտնալ թէ արդեօք Բ. Դուռը կընդունի վերոյիշեալ տեսարց ծրագրոյն քննութեամբ զբաղիլ, առանց սպասելու ասիական երկաթուղեաց միացման նկատմամբ տարուելիք որոշման։

Անգլիական Վէրոֆոս գրասանուն, որ երեքշաբթի օրը Պոլսոյ նաւահանգիստն եկած էր և յորում կը գտնուէին անգլիացի զրօսաշրջիկներ, երէկ դէպ ի Միջերկրական ուղեւորեցաւ։

—Նիկոմիդիայէն և Գարամուսալէն երէկ Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեցին ինը նաւակներ որք 80,000 օխայէ աւելի ածուխ բերած էին։

—Մասսուսէի շոգենաւ մը երէկ Պանտրմայէն մայրաքաղաքս փոխադրեց 250 ոշխար և 70ի չափ գառն։

—Տասն և մէկ չարագործներ երէկ հեռաւոր վայրեր աքսորուեցան ոստիկանութեան միջոցաւ։

—Պէրութի նորընտիր կուսակալ Բարիք փաշա յառաջիկայ հինգշաբթի օր իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

—Զմիւռնոյ լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Քոնթուռ ա'էյսքոնթ դրամատան կորած մեծ վնասուց լուրն անդ եւս ազդեցութիւն քրեր է, որովհետեւ տեղւոյն դրամատարց կողմէ երկու միլիոն ֆրանք տրուած է եղեր յիշեալ դրամատան։

—Բրիտանական բանակի սպայներէն հարիւրապետաք Կուտ և Անտէրսըն երէկ մայրաքաղաքս եկան։

—Էնկիւրիի մէտրապոլիտ Տ. Եկրասիմոս որ կ'անդամակցէր Ֆէնէրի Պատրիարքարանի Սինոդին, արտօնուեր է իր վիճակը վերադառնալ և իրեն յաջորդ ընտրուեր է Փիլիպէի յոյն մեռարապոլիտ Տ. Եօսքիմ։

Ցիշեալ պատրիարքարանի քաղաքական ժողովոյ շորս անդամք իրենց պաշտօնավարութիւնը լրացուցած ըլլալով, Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքն յատուկ շրջաբերականաւ հրաւիրած է թագային ժողովներն ընտրել իրենց պատուիրակներն որք երկու շաբաթէ ի ժողով պիտի գումարուին ընտրելու համար հրաժարելոց յաջորդները։

—Նախընթաց օր ի Գասըմ Փաշա ծագած հրդեհի պատուն յոյն կնոջ մը և բեռամեայ մանուկն այրող տան մէջ մընացած էր և կինը շուարած օգնութիւն կաղաղակէր։ Նոյն պատուն Ծովային Վսեմ. Նախարարին յատուկ մակոյկի թիավարներ Հիսէյին անուն նաւատին արիաբար այրող տան մէջ նետուեցաւ և մանուկն ազատելով իւր մօր յանձնեց։

ԹԱՂԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏԵՐՈՆ

ԲԵՐԱՅԻ

Ներկայացմունք

ԷՌՆԷՍԳՈ ՌՕՍԻԻ

Այս գիշեր ԲԻՆ ԴԵՐԱՍԱՆԸ։

Վաղ գիշեր ԲՈՐԲԱՏՕ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺՕՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 21 մարտ

Եգիպտոսեանց ժողով. —Պուլանժէական Պ. Ֆրանսի Լոռ հարցում կ'ուղղէ կառավարութեան պրինձի տագնապին վրայ։

Ելեւմտոց Նախարար Պ. Ռուվիէ կը ջատագովէ կառավարութեան գործողութիւնն ի նպաստ Քոնթուռա ա'էյքոնթի, որով առաջին առնուեցաւ ծանր տագնապ մը։

Ժողովը կը ծափահարէ. կ'ընդունի Պ. Թոմբրնի ներկայացուցած մէկ օրակարգն որում կը հաւանի Նախարարութիւնն և որ համոզում կը յայտնէ թէ նախարարութիւնն հարկ եղած միջոցները ձեռք պիտի առնու պատասխանատուները փնտռելու և օրինքն յարգել տալու համար։

ԴՐԱՄԱԳԻՏ.

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 10 մարտ

Դրամներով

Օսմանեան Քօնսոլիտ		
Երէկ երեկոյ զոյ. (Փեռայ.	Սէրի	16 27
Պորսային դրամ. ելեւ վերջը.	»	16 27
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելուս	»	16 27
Կէս օրին	»	16 27
ԻՍԹԻԳՈՒԱՔ ՏՈՒԹԻՒ		
Երէկ երեկոյ		42 30
Այս առաւօտ		42 30
Կէս օր		42 33
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՅ		
Փոխառութիւն	A. Սէրի	27 20
»	B. »	15 35
»	C. »	16 27

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 21 Մարտ ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտ	98 1/16
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուելուս	15
» » » գոցուելուս	15 1/16
» » » Ա.	27 1/8
» » » Բ.	15 3/8
» » » Գ.	14 7/8
Օթոման 1871	87 5/8
Փոխառութիւն 1877	99 1/8
Պոնտ Օթոման	11 1/2
Ռուսական փոխառ. 1872	101 7/8
Եգիպտական միացեալ (իսլիհիէ	87 1/4
» առանձ. բրիվիլեժիէ	103
Տպայրա Սանիէ	82 7/8
Օսմանիայ փոխառ. Բոչիրա	102
Հունգարական ցարտաթուղթ 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 525

Վիեննա, 21 Մարտ ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	122 05
Օսմանեան երկաթուղի	24

Բարիզ, 21 Մարտ ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 4 1/2 %	194 70
» » 3 %	85 95
Օսմանեան քօնսոլիտ Սէրի Դ. բացուելուս	15 15
» » » գոցուելուս	15 17 1/2
» » » Բ.	16
» » » Դ.	15 35
Օսմանեան երկաթուղի	49 50
» Լէվիի բամնեթուղթք	— —
Պանք Օթոման	512 50
Դրէստի Լիոնէ	658 75
» Յունական	1800
Պոնտ. տ'էգզոնոգ	137 50
Սուէզի ջրան. ք	2240
Ռուսական 3 % 1877 թ.	102
Խուրական Ռանթի	95 85
Սպանիական (արտաքին)	74 3/8
Եգիպտական միացեալ	442 50
Հրեօրթէ Թիւրք	438 75
Հելլենական 5 %	436 25
Ձէք Լոնտրայի վրայ	25 29

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 21 Մարտ ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 3 %	85 03 5/4
Օսմանեան քօնսոլիտ	— —
Եգիպտական	442 50

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ փեսարաւ ամոյ նուիրատուաց անունքը։

Բարեգութ Տեարք

եւ Ազնուասիրտ Տիկնայք

Ը՛ՆԴՈՅՆ ԳՐՈՒ

Հանգուցեալ Մինաս Գրիգորեանի կտակը՝ ձեռամբ Մեսրոպ Պէյլիկճեանի	2160
Ի Մարսիլիա բնակեալ Տիկին Վարդուհի Թիւրապեան, որպէս շատ առթի մէջ, նոյնպէս և այս անգամ՝	953
Բարսեղ Սիւզմէեան	540
Պարտիզակի Ս. Եկեղեցւոյ մէջ շրջագայեալ գանձանակաց հասոյթ՝ ձեռամբ Յարութիւն Տ. Կարապետեանի	500
Ափոնի միջնորդ Արտէմ	356
Տիկին Բերուշ Գարագաշեան	216
Զէնոբ Գալփաքճեան	55
Ի Բերա, Եէնի-Շէհիր, Պահճէլի խանի մէջ հաստատեալ գանձանակի հասոյթ	50
Տիկին ոմն սերաստացի	40
Ստեփան Ց. Էպէեան	20
Սարգիս Հայրապետեան	10
Յարութիւն Տ. Կարապետեան	10
Գումար	4910

Բարեպաշտ ոմն՝ 700 հատ նարինջ. Սամուէլ Դ. Պարտիզպանեան՝ 750 հատ սիկարի թուղթ. Գէորգ Ա.յվազեան՝ 25 հօխա գինի. Երուանդ Կ. Գարթալբեան՝ 10 օրինակ Թուաբանութիւն. Յովհաննէս Կ. Աշճեան՝ 5 օրինակ Սաղմոս. Է. Ն. Մ. 1 ½ հօխայ թիթեղ։

Ի դիմաց Հոգ. Ազգ. Հիւանդանոցի

Ա.ԳԵՆԴԱՊԷՐ Ա.ԳԵՆԱՊԵՊ

Պ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ ՄԻՔ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԳԱԼԱԼՈՒԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՌՈՏՈՍԹՈՅ, 3 մարտ

Մեր ժողովոց կազմակերպութիւնը կատարեալ իրողութիւն է այլ եւս։ Վերջապէս մտանք սահմանադրական օրինաւոր ուղղութեան մէջ։ Այն մի քանի քուէարկութիւնք որ յաջորդեցին միմեանց այնքան դիւրութեամբ, կ'ապացուցանեն թէ օրինաց անսակաս և անմերի կատարումն եւթի կարող է բառնալ խռովութիւնն, ու լուծեցնել կրքերն։ Այս արդիւնք, ձեռք բերուած շնորհիւ ճարտարութեան Դեր. Հմայեակ եպիսկոպոսի, ըստ բաւականի գոհացում տուած է ամէն կուսակցութեանց։ ապա թէ ոչ՝ այնքան ածան չէինք ոտանար խաղաղութիւնն։

Այժմ Ռոտոսթոյի համար կը մնայ դպրոցական խնդիրն որ է խնդրոց խնդիրն։ Այս խնդրոյ լուծումն կարելի չէ ձեռք բերել ոչ քուէարկութեամբ, ոչ օրէնքով և ոչ ժողովներով։ Առաջնորդ ալ բան մը չեն կարող ընել, քանի որ տակաւին չէ որոշուած թէ ի՞նչ տեսակ կրթութիւն մը հարկ է տալ մեր տղայոց։ Հապա ո՞ւր գտնենք վարժապետաց հարատակ կարծիքներն և թերեւս ներհակ չահերն։ Այս, քիչ մը վարժապետի խնդիր խառնուած է այս դպրոցական խնդրոյն մէջ։ Աւելի պարզած կ'ըլլանք եթէ ըսենք թէ՝ վարժապետի կուսակցութիւններ ունինք մենք, և մեր փոքրաքան բարեկարգութեան մէջ մեծ տեղ կը բռնէ մեր սերած վարժապետին չահն ու յաջողանքը։ Ցաւալի է այս թէ՝ կուսակցութեանց և թէ իրենց վարժապետաց համար։ Ոչ ոք կարեւորութիւն կուտայ սկզբունքի։ այնքան դրական մարդիկ ենք որ՝ ճշմարիտ բարեկարգութեան մը չենք հաւատար, եթէ անոր գլուխը չը տեսնենք մեր գիտցած Բաբելաբոռնեան մարդն։ Եւ ի՞նչ է այս ամենի հետեւանքը։ եթէ ոչ կորուստ ժամանակի և դրամի, ու մեծ վնասդ մեր մատաղ սերնդեան։ Ռոտոսթոյի ժողովուրդն, որ ազատեցաւ մատամբ իւրք վարչական կուսակցութեանց կուլուներէն, տակաւին պիտի մտիկ ընէ հայկաբանի և գաղղիարանի ունայն վիճաբանութիւններն և ճնաակար մրցումները։ Մենք կը կարծենք թէ եկած է ժամանակը վերջնապէս լուծելու այս կորդեան հանգոյցը։ Պէտք է վերջ մը տալ այս բիւզանդիական պայքարներուն։ Այլ ևս ձանձրացանք մտիկ ընելով էֆէնտի էֆէնտի հատատատական և ժխտական խոնարհումները։ Տասն տարիէ ի վեր լրագրի միջոցաւ առաջարկած ենք երկու դպրոցաց միացում, միօրինակ ծրագիր ըստ տեղական պահանջմանց, ցոյց տուած ենք թէ ի՞նչ պէտք է մեզի։ Գոհութիւն Աստուծոյ, այժմ Հմայեակ եպիսկոպոսը մտադիր կ'երեւի իրագործելու այս գաղափարներ։ Ռոտոսթոյեցիք պէտք է ունենան մի բարձր վարժարան ընդարձակ ծրագրով յորում մեծ տեղ ունենան գիտութիւնք, մաթեմատիք, գծագրութիւն, քաղաքական տնտեսութիւն են, որոց մինչև ցարդ կարեւորութիւն չէր տրուած, միայն լեզուներու շուայտելով տակ, խօսք և ժամանակ։ Եւ զարմանալի չէ թէ միշտ հայկաբաններու և գաղղիաններու լեզուապայքարները մտիկ ընելու դատապարտուած էինք։

Ռոտոսթոյի մէջ պէտք եղածին չափ կան լաւ հայկաբաններ և գաղղիաններ, ամենքն ալ տեղացի, բայց չունինք վերոյիշեալ ուսմանց կարող դասատուներ։ Թուրքերէնի ուսուցիչ

դերն ալ Պոլիսէն կուգան մեզի։ Հետեւաբար հոդաբարձուք դպրոցական լաւ եկամուտ մը պարտին հայթայթել պակսած ամենակարեւոր ճիւղերու ուսուցչաց համար, և նկատել թէ շատ հայկաբաններ եկած գացած են ի Ռոսսիոյ, շատ սակ տրուած է, բայց տակաւին ուղղիղ գրել գիտցող քսան մարդ չունինք Ռոսսիոյի մէջ։ Ըսել չենք ուզեր թէ այլ եւս հայկաբանի սակ չտանք, այլ հայկաբան փորձելու մոլութենէն ետ կենալով՝ լաւն ընդունելէ վերջ՝ զայն պահել գիտնանք։ Թաղ. Խորհուրդք մեր այս դիտողութեանց ուշադրութիւն ընծայելով ։ գուտ կրնան քաղել։

—Դեր. Տ. Հմայեակ եպիսկոպոս անցեալ կիւրակէ Ս. Պատարագ մատուցանելով Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ, ուր հաղարաւոր ժողովուրդ լցուած էր, յիշեալ եկեղեցւոյ համար քահանայ ձեռնադրեց ուսուցիչ Պ. Գասպար Իսկենտէրեան Ռոսսիոցին, Տ. Համազասպ անուանելով, և ուսուցիչ Պ. Գառնիկ Ագթերեան Կ. Պոլսեցին՝ Տ. Եղիշէ կոչմամբ։ Այս կիւրակէ եւս պիտի ձեռնադրէ Խայրապոլ գիւղաքաղաքի նորակազմ հայ գաղթականութեան համար ուսուցիչ Պ. Մելիտոս Այտընեան Կ. Պոլսեցին՝ Ս. Թադեւոս եկեղեցւոյ մէջ։ Գոհ ենք որ շատ լաւ ընտրութիւն եղած է քահանայութեան կոչման համար, զի սոքա երեքին եւս արժանաւոր են և ուսեալ։ Այս ընտրութիւն պատիւ կը բերէ թէ՛ Դեր. Հմայեակ եպիսկոպոսի՝ որ յարմարագոյն անձանց վրայ ձեռք կը դնէ, և թէ երկու Պատ. Թաղ. Խորհրդոց՝ որք փոխանակ հետեւելով նախնեաց օրինակներու, անուս և անյարմար անձինք ընտրելու՝ քաջութիւն ունեցած են մերժել այդ կարգի ընտրելիներն, և ուսեալ անձինք որոշել։ Ա. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ՊԱՐՏԻԶԱԿ, 27 փետր.

Ասոի գրեթէ 15 տարի առաջ (1874 սեպտ. ամսոյ մէջ) նախաձեռնութեամբ երջանկայիշատակ Ներսէս Պատրիարքի՝ որ յայնժամ Առաջնորդ էր Նիկոմիդիոյ, և բարեպաշտ անձի մի հնաւանդ հողային կտակի մը տրամադրութեան համեմատ՝ Պարտիզակի մէջ ձեռնարկուեցաւ եկեղեցւոյ մը շինութեան Ս. Թադեւոս անուամբ, տարբեր ա՛յն եկեղեցիէն որ կը կրէ Ս. Յակոբ անունն։ Այս շինութեան խորհրդոյն յարակից էր նաև եկեղեցւոյ կից գիշերօթիկ վարժարանի մը հաստատութիւնն, և այս պատճառաւ նորակառոյց եկեղեցւոյն քով յատկացուած է ընդարձակ և հովաւուն դետին մը վարժարանին շինութեան համար։ Սակայն ժողովրդեան նիւթական անձուկ վիճակն և ուրիշ անհրաժեշտ պիտոյից գոհացման համար հարկ եղած ուշադրութիւնը տակաւ ցրացուցին ժողովրդեան սաստիկ եռանդն, և Ս. Թադեւոս եկեղեցւոյ չորս որմունքը միայն կանգնեցան։ Զը մոռնանք ըսել թէ շինութեան հարկ եղած բոլոր քարերը ձրիաբար հաւաքած է ժողովուրդն՝ որ բարեբաղդաբար պատրաստ է միշտ այս օրինակ անձնուիրութեանց։ Անոի ցայսր ոչինչ կատարուած է դեռ յառաջ տանելու համար սկսուած ձեռնարկութիւնն։

Հոգեւոր վարժարանի մը հիմնարկութեան խորհուրդն ոգեւորած է Պարտիզակի համայն ժողովուրդն, և գրեթէ 9,000 զուտ հայ բնակչաց բազմութիւնն յոյժ կը փափաքի որ Ազգ. Իշխանութիւնք բարեհաճին ուշադրութեան առնուլ Հոգեւոր Ընծայարանն ի Պարտիզակ հաստատելու համար այս բազմերամ Հայոց երկարժամանակեայ իղձը, մանաւանդ թէ քանի մը պարագայներ գրեթէ հարկաւոր և անհրաժեշտ ըրած են հոգեւոր վարժարանի մը կառուցումն ի Պարտիզակ։ Միայն Հայերէ բաղկացեալ ընտրեալ բազմամարդութիւնն և մերձակայ ոչ սակաւ հայաբնակ գիւղերու կեդրոն լինելն ի Պարտիզակ գալ հրապուրած են բոլոր քաղաքական և հոգեւոր մեծամեծ պատրուակներ։ Բոլոր քաղաքացիք ուրախ են այս մասին։ Ազգ. Իշխանութիւնք ինչ որ ալ ընեն՝ Պարտիզակի մէջ հոգեւոր դպրոցի մը հիմնարկութիւնն ամենայն ինչ կը փարատի։ Ուստի ամենայն ինչ ի Պարտիզակ գալ հրապուրած են բոլոր քաղաքական և հոգեւոր մեծամեծ պատրուակներ։ Բոլոր քաղաքացիք ուրախ են այս մասին։ Ազգ. Իշխանութիւնք ինչ որ ալ ընեն՝ Պարտիզակի մէջ հոգեւոր դպրոցի մը հիմնարկութիւնն ամենայն ինչ կը փարատի։ Ուստի ամենայն ինչ ի Պարտիզակ գալ հրապուրած են բոլոր քաղաքական և հոգեւոր

ԱՐՄԵՆԻՍԱ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

(Շարս. երեկի թուոյն և վերջ)

Սակիպ վերջը ա՛լ չպիտի տեսնեմ ո՛չ այն երանութեան և ոչ այն խղճի տանջանաց օրերը։

Արմենիսա անսահման գորով մը ցոյց կուտար ինծի։ իմ չփոթած ու երկչոտ գիրքս նախամեծար թուեցաւ իրեն գործոն ու ձեռներէց մարդու մը համարձակութենէն։ կանայք այսպէս են, մայրական հոգածութիւն մը ունենալ կ'ուզեն իրեն մտերիմներուն վրայ։ Հոգածութիւն՝ որ տեսակ մը իշխանութիւն կ'ենթադրէ։ ամօթլեած ու գողգողուն պատանի մը որ առաջին անգամն ըլլալով կնոջ մը ձեռքը կը սեղմէ, փորձ ու յանդուգն երիտասարդէ մը աւելի կը սիրուի։

Անկարելի բան մը պատահեցաւ մեզի։ երկուքիս փոխադարձապէս երջանիկ եղանք։ անկարելի ըսի, վասն զի սիրոյ մէջ մէկուն երջանկութիւնը միւսին տառապանքէն կը բաղկանայ։

Ա՛լ իր յայտնի մտերիմն ու ընկերն էի։ ամէնքը զարմացան ու նախանձեցան վրայս։ ինչ կերպով յաջողեր էի այս բաղդը վայելելու, չը գիտցան երբեք։

Ու այնուհետեւ միասին կ'երթայինք պարտիզ կղզւոյն շուրջն և վայրի ելակ քաղել, ճամբուն վրայ։ Վերջալուսին, Մանասթիրի փոքրիկ անտառակին մէջ, հեռաքաջիր ու չար ակնարկներէ հեռու, ձեռք ձեռքի մէջ, ծառի մը տակ կը նըստէինք մինակ, բոլորովին մինակ, Մարմարայի կապոյտ երեսին դէմ։ Դիշերները, Ահիլեան, մեր երիտասարդ նաւավարը, իր եռազոյգ թիով նաւակը պատրաստ կը պահէր մեզ համար, և լուսնին լուսով, ծովուն մեղմ ու հանդարտ ալեաց վրայէն կը թռցնէր զմեզ Բրնգիբրոյի գաղտնապահ ու ամայի եզերքները։

Արմէնիսա գեղեցիկ ձայն ունէր։ իր երգերուն՝ ոչ ոք գիտէ տալ այն երկնային ու աննման շեշտն որ մարդուս հոգին հեշտութեամբ ու աչքն արտասուօք կը լեցնէ։ Սիրոյ ու դժբաղդութեան վրայ կը դառնային միշտ իր երգոց տուները։

Երբեմն ինձ այնչափ համակրելուն դըժկամակած կ'երեւար։

—Մենք իրարու համար չենք, կ'ըսէր երբեմն արտմութեամբ գլուխն երերցնելով։

Բնաւ չի հարցուց ո՞ւր տեղացի, որի՞ զաւակ ըլլալս։ կաթոլիկ էի ու այս կը բաւէր իրեն։ ես ալ հարեւանցի տեղեկութիւններ միայն ունէի իր վրայօք որք աւելի ենթադրութիւններ էին քան ստոյգ լուրեր։

Ցիրաւի ամէնէն նուաստ արարածն եղած էի։ խիղճս կ'ըմբոստանար վերջապէս, ու ես առաջինն էի անկիմանս բոլոր ամօթքն ու բոլոր խորութիւնը ճանչնալու։ բայց Արմենիսան կորսնցնելը՝ կեանքը կորսնցնելէ աւելի դժնդակ և մահացու չէր։

Որքա՞ն պիտի տեւէր իմ սրբապիղծ խաբէութիւնս, ո՞ւ է դիպուած չը՞ պիտի գար ճշմարտութիւնն երեւան հանելու։ և ամէն վայրկեան ձեռքէ հանելու ահուդողով՝ իմ երջանկութիւնս դառն ու պաշտելի տառապանք մը կ'ըլլար միշտ։

Դ

Խաչի կիւրակէ առաւօտ մը, սեպտեմբերի դեղեցիկ առաւօտ մը, նստեր էինք ծովեզերքի քարինսն։

Կանաչք հագուած, շքուած, շպարուած։ հրիկ մարդիկ՝ մաքուր, նոր, կիրակնաւուր հագուստներով, բոլորն ալ Ցոյներ, հեղգհեղգ կը լեցուին։ մէկ ծայրը երաժշտական խումբ մը կը նուագէր ու կամուրջին մեկնող լոգենաւը Հալքիի նաւամատոյցը կը բերէր ոյժելու ու շրջուն բազմութիւն մը։ ելլողները կը դիտէինք։ ընդհանուր զուարթութիւն կար։ ես ալ սովորականէն աւելի ուրախ Արմենիսայի կատակներուն վրայ կը խնդայի։ Ցանկարծ բարձր հասակ մը, ալեհառն երկար մօրուք մը, սև վերարկու մը ես չուխայէ փակեղ մը հեռուէն որոշեց զիս, բարեւեց ու դէպ ի ինձ շտկուեցաւ։ այս սեւ վերարկուն, այս երկար մօրուքն անմիջապէս ճանչցայ։ ինծի Պանքոյի սուտերէն հազար անգամ աւելի ահարկու այս մարդը՝ որ իր անուշ, ժպիտովն ու բարի դէմքովը կը մոռնեար, մեր խոստովանահայր քահանան էր։ Առաքինի, մաքրակրօն, շատախօս ու ներողամիտ մարդն էր։ երբեք տաղտարի մը պարապ չէր թողուր զմեզ։ ինք կնքեր էր ու զաւակին պէս կը սիրէր զիս։ զգացի փոթորկին գալուստն և ի զուր խոյս տալ ուզեցի կամ ծակ մը փնտռեցի՝ ստոյգ գլխով անհետ ու անտես ըլլալու համար։

—Ողջոյն, տղա, ըսաւ Տէր Հայրը որ քովերնիս հասած էր ու չփոխուիլնս չէր տեսներ, ահա եկայ գտայ քեզի։ ո՞ւր կը նստիք։ անցեալ տարիէ ի վեր խոստովանած չես։ այսօր տունով տեղով պիտի խոստովանիք ու գալ կիւրակէ Գնալը պիտի երթաք սուրբ Հաղորդութիւն առնելու համար։ Տիկինը ո՞վ է, չեմ ճանչնար։

Տիկինը։ երեսն անգամ նայելու քաջութիւնը չ'ունէի։ բերանս չէր բացուեր։ Լիվատիայի կողմը ցոյց տուի քահանային իբրեւ թէ մեր տունը ցոյց տալու համար։

—Հայրդ տո՞ւն է։

Գլուխս երերցուցի «այո»ի մը փոխարէն։

Այս համր ու պապանձեալ վիճակս բան մը գուշակե՞ց արդեօք, չը գիտեմ. միայն թէ տանջանքս չերկարեց ալ։

—Ուշ մի՛ մնար, ըսաւ ինձ հրամայական կերպով ու ճամբան չարունակեց։

Արմենիսա բառ մը չ'էր արտասանած բոլոր այս խօսակցութեան միջոցին։ Տէրտէրը մօտենալուն, չը գուշակելով դէպ ի ինձ գալը, խնդալու ու ծաղրելու վրայ էր։ քահանային ուղղակի ինձ դիմելը, մտերմութիւնը, ծանօթութիւնը զինքն ապշեցուց, լաւ խօսքերը անհաւատալի բաներ էին։ ու ամէն բան գուշակեց։

Երբոր քահանան հեռացաւ երեսս նայեցաւ աղէկ մը։ զգացի որ այս նայուածքը՝ դաշոյնի մը պէս պաղ ու սուր՝ մինչեւ սիրտս կը մխուէր։ ճակատս քրտնաթոր ու վայրահակ էր։

—Կաթոլիկ եմ ըսելով խաբեցի՞ր զիս մինչեւ հիմա, հարցուց այնպիսի ձայնով մը որ բարկութենէն կը դողար։

Երեսիս գոյնը՝ բերնէս աւելի բացայայտ կերպով խոստովանեցաւ յանցանքս։

—Պատասխան չի տա՞ս, խաբեցի՞ր, խաբեցի՞ր զիս, գոչեց զայրագին, զմեզ շրջապատող բազմութիւնը բոլորովին մոռնալով։

Պատասխան չունէի տալիք։

—Ըսէ՛ տեսնեմ, կը կրկնէր գուռնթափ ու բարկամայթ։

Մօտերնիս նստողները մեզի ուշադրութիւն ընել սկսան։

—Հոս տեղը չէ՛ տասնակ խօսքերու, ամէնքը զմեզ կը դիտեն, վերջը կը հասկցնեմ խնդիրը, ըսի իրեն փախուստի դուռ մը գտնելու յոյսով։

—Ո՞ւր է տեղը, չ'ըսե՞ս։

—Պանդոկ երթանք։

—Գալէ՛։

Ու բացատրութիւնս, թերեւս արդարացումս լսելու անհամբեր, Արմենիսա ոտք ելաւ։ ես կալանաւորի մը պէս իրեն հետեւեցայ, ըսելիքս փնտռելով, չը գտնելով շուարած մտքիս մէջ։ կ'զգայի որ ժամը եկած էր հրաժեշտ տալու վաղանցիկ երջանկութեանս։ Արմենիսան կը ճանչնայի յամառ ու ոխերիմ։ ո՛և է գերթիւիչն չէի ակնկալեր իրմէ, կորուստս անգարման ու բաժանումիս վերջնական պիտի ըլլար։

Տուն հասանք։ ո՛ւշակ կ'ուզէի որ ճամբան անհատնում երկարէր ու բնաւ չի հասնէինք։ սենեակը ելանք միասին, այն քաղցրագոյր, ժպտուն, խոստմնալից սենեակն ուր ամբաստանեալի մը պէս կը մտնէի և ուսկից դատապարտեալի մը պէս դուրս պիտի ելլէի վայրկեան մը վերջը։

Ցիշատակներով լի էր այս սենեակը։ բայց կեղծիքս չարունակել մտքէս չ'անցուցի։ մէկ բառով տիրացեր էի երջանկութեան ու մէկ բառով որոշեցի խոյս տալ մեղապարտ ու յանցաւոր երանութենէս։ բայց չի կրցայ անտարբեր զատուիլ ու հեռանալ։ սիրտս փղձկեցաւ։ այն տաեղ դուրս թափեցի հոգւոյս բոլոր տառապանքը, սիրոյս ու յանցանքիս մեծութիւնն։ Ի՛նչ ըսի արդեօք, չեմ գիտեր ու չեմ յիշեր։ Արմենիսա ապշած, զարմացած, մտիկ կ'ընէր առանց ընդմիջելու ու թող կուտար որ ուզածս ըսեմ։ Ինքզինքս պաշտպանելի յուսահատ քաջութեամբ, երկու ամսուան կեղծաւորութեանս վրէժն Արմենիսայի կրօնական սկզբունքներէն լուծեցի։ իր ամէնէն նուիրական գաղափարներուն զարնելով, գիտէի որ անդարձ կ'ըլլար իմ հեռացումս։

—Պիտի սիրեմ քեզի որքան ալ աւելի ըլլամ այսուհետեւ։ իմ սէրս քուկինդ շատ աւելի անկեղծ ու մաքուր է, ըսի անոր, անիկայ իմ յանցանքս պիտի քաւէ, բայց քուկդ միայն մոլեռանդ գաղափար մըն է եղեր և ոչ թէ ճշմարիտ սէր մը։

Արմենիսա համարձակութեանս վրայ կը զարմանար։ երբեք զիս այսքան անվեհեր ենթադրած ըլլալու չէր։ պահ մը իմ յուզումս իր սիրտն ալ շարժեց, բայց այսքան ատեն քթին խնդացած ըլլալուս գաղափարն իր վիրաւորեալ կրօնասիրութիւնն արթնցուց։

—Շատ լաւ, շատ լաւ, պատասխանեց նա։ չերկարենք, հերետիկոս մըն ես և ուղղափառ ձեւացուցիր ինքզինքդ. հոգ չէ, բայց ասկից վերջը մեր տեսակցութիւնը վերջացած է, դնա՛ մեղքերդ քահանայիդ խոստովանելու, խեղճ մարդը քեզ կ'ըսպասէ։

—Թող այդպէս ըլլայ։

Մեկնեցայ, աւերակներու մէջէն խոյս տալու պէս, վախնալով որ պատերը վրաս չի փլին յանկարծ։ հեռացայ պանդոկէն, ու հոն թողուցի փչրուած յոյսերս ու երազներս։ եւոս չի դարձայ։ ճամբան մեր խոհարարին հանդիպեցայ որ զիս կը փնտռէր ամէն կողմ։ տէր հայրը զիս խոստովանցնելու կ'սպասէր դեռ մեր տունը։

Քաւելու մեղքս մնացե՞ր էր։

—Թող սպասէ, պուռացի ծառային, ու յիսարի մը պէս, առանց գիտնալու թէ ո՞ւր և ո՞ր կողմ կ'երթամ, ճամբաս շարունակեցի։

Արմենիսա ուրի՞ օր հիւանդացաւ։ այս սաստիկ յուզման չէր դիմացեր։ անկեղծապէս կը սիրէր զիս, եւ բաժանումը իրեն ալ դժնդակ երեւցաւ։ Սպասաւորներէն իմացայ որ իմ երթալէս վերջը ինքն ալ շատ լացեր էր։ ամէն առտու գացի գաղտուկ լուր առնելու իր առողջութեանը վրայ։

Քիչ քիչ շտկուեցաւ, վրդովումն անցաւ, հիւանդութեան ջերմն իր զայրոյթն առաւ տարաւ, բարկութիւնն՝ հանդարտութեան ու հանդարտութիւնը խորհրդածութեան տեղի տուաւ։

Այս ցնցումն իր մտքին մէջ մանկութենէ ի վեր հաստատուած նախապաշարմանց չէնքը կործանեց։ խելացի ու դատողութեան տէր կին էր, զիս մօտէն ճանչցեր ու սիրեր էր, մտածեց որ լուսաւորչական ըլլալովս միւնոյն անձը ըլլալէ դադրած չէի։ Հայերը բիրտ ու վայրենի մարդիկ ենթադրելուն ձրի զրպարտութիւն մը ըլլալը խոստովանելու պարտաւոր էր։ Ճշմարիտ ու հաստատուն համակրանք մը ունեցած էր ինծի, իմ խաբէութիւնս՝ սիրոյս մեծութեամբը բացատրեց, հանգաւ ու առաքինութիւն համարեց։ Հաշտուեցաւ հետս, եւ զոհզոհութեանս մեծութիւնը ճանչնալով՝ աւելի մեծ զոհզոհութեամբ մը փոխարէնը հատոյց։ ես կաթոլիկութիւնը կեղծեր էի, ինքը լուսաւորչականութիւնը իրապէս կարծեց։ քանի որ մի և նոյն Աստուածը կը պաշտէինք, կրօնքի տեսակէտով հիմնական տարբերութիւններ չկային, այլ լոկ նախապաշարումներ։ սէրն այս նախապաշարումներուն յաղթեց, ինչպէս վայրկեան մը խղճիս ու համոզմանս յաղթած էր։

Բայց ա՛լ երկար չտեւեց մեր սէրն ու մտերմութիւն։ այս անձնուիրութիւնը կարծես թէ իր խանդաղատանքն սպառեց։ իմ սիրոյս փոխարէնը վճարեց ու պարտաւոր չի մնաց։ անկէ վերջը մեր առջի օրերը չի գոնանք մէկ մ'ալ։ բարեկամներ մնացինք միշտ, բայց ոչ առջի սիրահարները։

Իր նախապաշարումները կորսնցնելով այս կինը՝ իր հրապոյրներէն մին ու գլուխորը կորսնցուց։ իր տարօրինակ ու սովորականէն տարբեր հանգամանքը նըուազեցաւ։ Հիմա կ'զգամ որ պէտք է թողուլ կանոց միշտ իրենց նախապաշարումները, սխալ համոզումները, մինչեւ անգամ յոռի կողմերնին։

Կանայ՛ հոգութիւնն այնպիսի ամբողջութիւն մըն է որուն մէկ բարը խախտելու չի գար։

Արմենիսա ողջամիտ կին մ'ըլլալով՝ հետաքրքրական ու շահաւէտ լինելէ դադրեցաւ։ թերեւս ժամանակ անցնելով, ես իմ հետաքրքիր բնաւորութիւնս կորուսի։

Ա՛լ չէր բարկանար երբ Արմենիսա կոչէին զինքը։ մեր բոլոր սէրն այս միայն յիշատակ մնաց իրեն։ յետոյ դէպքերն զմեզ բաժնեցին ու տարիներ անցան վրայէն։ վերջէն իմացայ որ Արմենիսա իր ծերունի բարեկամին հետ ամուսնացեր է։

ԳՐԻԳՈՐ ՁՕՀՐԱՊ

ՏՕՔԹԷՕՌ ՏԱՏՈՒՐ

ՄԱՍՆԱԳԻՏ կոկորդի, ականջի, քիթի, բերանի և վիզի ամէն տեսակ հիւանդութեանց, Վ. ԿԱՅԵԱՆ, փարիզի. Լոնտրայի և Վիեննայի հնագոյն մասնագէտ դասատուներէ, ՓՈՐՁԱՒՈՒՌ ԵՒ ԲՈՒԺՈՒՄ Երեւանի հիւանդանոցներու մէջ ունեցած աշխատասիրութեամբ, Մայրաբաղաքս վերադարձած լինելով, իւր բնակութիւնն հաստատած է ի Մեծ փողոց Բերայի, թիւ 447 տունը, կից Ռուսական Դեսպանատան, ուր ամէն օր կ'ընդունի իրեն դիմողները կէս օրէն վերջ մինչեւ ժամ 9½ և այնուհետեւ. Պոլսոյ կողմը, կամուրջի գլխայ Փիւշիւքլեան դեղարանն, ուր չորեքշաբթի օրերը ձրի կը դարմանէ։ 6

ՏՈՒԹԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ ՊԱՀԱՆՋԵԼ Լյմ. Պալապանի եւ Լենկ. ստորագրութիւնն եւ Աբգարի պատկերն։

ՊԱՐՍԻԿ ԶԵՂԻԱ ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԳՈՂԹԵՐԷՆԷ ԻՆՁՆԵՐԻՆ

ՔԱՌԱՐԱՆ

ԱՌ 25,000

ԳԻՐ ՏԱՍՆԵՐԵՈՒՈՒ ՁՐԵ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԱՏԻՊՈՒ

Սոյն Ֆրանսահայ Դրպանի Բառարանս հակառակ իւր փոքր ծաւալին ու հասկնալի գնոյն կը պարունակէ գրեթէ մեծ բառագրոց չափ բառ և ոճ։ Անոնցմէ մէջերը հեղինակն յաջողած է յատնել գեղեցիկ աշխարհաբար բառերուն եւ ոճերուն քով գրաբար համանիշներն ալ, որք անհրաժեշտ են մատենագրական գործոց թարգմանիչներուն։ Ի հարկին բառերուն տանկիրէններն ալ դրած են, որպէս և անկանոն արտասանութիւնք։ Սոյն դիւրթական ու բարոյական առաւելութիւններէն զատ՝ կարեւոր թերի մ'ալ կը լնու Դրպանի Բառագիրքս, որուն կցուած է պատմական, աշխարհագրական ու գիւղարանական անուանց բառաչուն մը։ Բառագիտութիւն վերնագրեալ հատուած մ'ալ՝ ուր համառօտիւ կ'ուսանուին բառակազմութեան կանոնք՝ ազգական գործ մը կը կացուցանէ Դրպանի Ֆրանսահայ Բառագիրքը։ 141

Գինն է միայն 12 դահ. Անգլ. լաթակազմ

ՏՈՔԹՈՐ ԶՕՀՐԱՊ

Բիւրեղ Շիշլիի գաղղիական Լա-Բէ հիւանդանոցին, վարչի ներքին բժիշկ Լիթոնի եւ Անդ. Եդիէնի հիւանդանոցաց (ի Գաղղիա), թղթակից անդամ Լիսնի բժշկական ազգային ընկերութեան, մասնագէտ Ա. կանջի կոկորդի եւ Բքի հիւանդութիւնն ներքուն եւ ելեկտրական դարմանաց, այցելութիւնք կ'ընդունի առաւօտներն (ժամ 10 էն 12) իւր տունն որ ի Մեծ փողոց Բանկալթիի թիւ 73, կէս օրէն վերջ ի Սգամալ Պահէնէ գարու Մէրհամէթեան դեղարանն թիւ 13, ուր ուրբաթ օրերը ձրի կը դարմանէ։ 4 42—81

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ

40 ԱՌ 100 ԶԵՂՉՈՎ

ԵՂԱՆԱԿԻՆ ՎԵՐՋԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

Պ. ԺՕԶԵՖ ՌՕՍԻ, դերձակ-վաճառական Բերա, Մեծ փողոց, Թ. 497, ի վաճառ հանած է։

Փեսրուար 1 էն 30 մարտ

Եղանակին վերջաւորութեան պատճառաւ, իւր վաճառատան մէջ գտնուած ապրանքները, հարթ չուխայ, նորաձեւութեան վերարերեալ կերպասեղէնք՝ ձմեռնային և գարնային հագուստներեղէնաց համար, Բարիզու եւ Լոնտոնի լաւագոյն գործարաններէն բերուած։

Ընդհանուր լճաճառամ գնով

Ցանձնարարեալ եւ չափն առնուած ամեն կերպ հագուստներու, դներն իւրաքանչիւր ապրանքի վրայ նշանակեալ։ Պարզ այցելութիւն մը բաւական է ուրեմն հաստատելու համար սովորական գնոց վրայ 40 առ 100 զեղչին կարեւորութիւնն եւ ճշդութիւնը։ 54 19—20

ԻԼԱՆ

ՊԱՂՊ ՍԷՐԱՍԲԷՐԻ

Պէյազ չայագ Մայա տաղը ապարտ, լաճիվերտ վէ գերմիզը Ինդատի չուհասը, գերմիզը եիւն զայթան, միւխթէլիֆ տիւյմէ վէ փուլ, սարը վէ պէյազ թէլ գօփճա վէ սարը թէլ, ամէրիգան պէղի, գալըն ինճէ գօզանա պէղի, քէչի սախթիյանը, քանավաչօ ըէվէնտուգ ինճէ կերպաս, չկայ Սիրօզ բամուղը, ֆէս, բիւսկիւլ, էլ հավլուղը, հատտէքեարի քէօսէլէ, վագթա, սկյահ թէլաթին, պէյազ մէշին, Ասթարան վէ գալփագ չէրիսի, սկյահ վէ պէյազ մագարա, վէ սայա վէ օլման էբլիկի, վէ բօթին լատիկի, մուխթէլիֆ միսմար վէ պիշմէ չէրիսի, Շամ պաճասը, մուխթէլիֆ թօգա, տէօքմէ թագըմբարը, սագա մէշկի էտէվմէթլիէ գալբագ թագըմբարը, գօլան չէրիսի Պոյա խարճը քէմէր գուշագ, հաղլը քէօսէլէ, քիլիմ։

Իւչինճիւ օրտուլի հիւմայուն իւչին Մանասթիրտա թէսլիմ օլունմուգ իւզրէ պալէտատ մուրագամ էշեանըն ֆիյաթէրի իլէ թալիպլերի էօհտէլէրինտէ օլտուզու ճիհէթէլէ մարտըն երիրմի պէշինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալերի իճրա օլունճաղընտան իթհասրնա թալիպ օլանլարը վէ պու պաղատ իղդահամի ալմագ իսթէյէնլէրին մագամը Սէրասքերի լէվազիմաթը ումմուկիյէ տայիրէսինէ կէլմէկլերի իլան օլունուր։

9 մարտ 1889 360

Նո. 6 1—3

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ Ս ԵՏԱՔԵՂԻՆԱՑ

ԲԱԲԲԱՏՈՒՐՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ

Մեծ Շուկայ Պոլսոյ, Բէպապաղը խան թիւ 3 եւ 4, Բալաքաքիրար Պաշը թիւ 31 եւ 33, եւ Սանտալ Պէզէսթէնի մօտ թիւ 34

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ

Բաւարարութիւն եղաւաքը պատիւ ունին ծանուցանել արդէն հասարակութեան և իրենց բարեկամաց յաճախորդաց թէ վերջերս ուղղակի ստացած են բոլորովին նպաստաւոր և արտակարգ պայմաններով մեծաքանակ ձոթ և լաստվազան հաւաածոյ մը, Լիոնի լաւագոյն և ամենէն հմտաւոր գործարաններէն եկած, ընդարձակ եւ Բարիզի ամէն տեսակ նորելուկներ ԱՄԵՆԱԳՈՒՅՆ ԹԱՒԻՇՆԵՒ, ՄԻԽՐԱՀ, ՄԱԼՈՒՈՒ, ՍԱՏԷՆ ԼԻՒՔՈՒՐ, ՖԱՅՏ, ՖՈՒԱՆՍԻ, ու զանազան տեսակ կերպասներ արտաքին վաճառելիներու համար։

Ամենք որք իրենց այդ տեսակներուն ոյս կասեւոր հատատուածները, բոլորովին գոհ պիտի մնան է՛ յիշեալ ա լուանաց ընտրել ազգին տեսակէն եւ թէ ժամանակին, որովհետեւ, այս վերջին ուսանց մեծ վաճառումը կը շատանայ արդար եւ խրդմամիտ շահով մը, ինչպէս ապացոյցը դիտելն է տեսնել։ 264

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԳԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000 — **"ՓԻՆԻՔՍ"** — Հիմնեալ ի Լոնդոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերերք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգլ. ոսկւոյ դուռմարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդգէմ հրդեհի և կայծակոտ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մինչնորդութեամբ ստորագրելոյն, որք ունին լիապօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոյց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

31

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԳԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ... ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1888 » 4,817,262
Տարեկան հասոյթ » » » » 10,069,700

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերատոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Սօռկիտտիս խան։

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ, Եւրոպեան առաջնակարգ դրամատուներ ցոյց պիտի տրուին հանմոց, որք Ընկերութեանցս վերայ տեղեկանալ կը փափաքին։

36

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք **6,250,000** Պահեստի դրամ ֆռանք **1,270,300**

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւոց և առագաստանաւոց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ զարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այն նիւթերու վրայ մեծաքանակ դուռմարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպական **43** լաւագոյն ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան **100,000,000** ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ՀԱԲԱՆԵԿԸՆ ,ՕԾՂԱԿՓՈՒՆՔ

ԳԵՂԵՑԿԱՅՈՒՆՈՎ, ՄԵՐՄՆՈՎ ԳՈՅՆԵՐ, ՄԻՀՏ ՕԾՂԱԿՓՈՒԹԻՒՆ, ՄԻՀՏ ԹԵՐՄ։

Ընդամենն մը փորձը պիտի համոզէ ամէն Տիկին թէ որչափ գերազանց է այս ուրիշ ամէն հեղուկներէ և բալսամիկ փոշիներէ։ Դեռ աչքին անգամ գործածելովն ալ, որ քանի մը վայրկեանի գործ է, պիտի տեսնուի իսկոյն որ երեսը, վիզը, թեւերը և ձեռուքները պիտի առնուն անոյշ փափկութիւն մը և մարմարիոնի փայլ, հանդերձ շուշանի և վարդի գունով և բուրմամբ։ Սապոնի գրգռիչ յատկութիւնները կը հանդարտեցուն։ Ընտիր կ'ընէ մորթի սեւուքը, երեսի և ձեռքի ցաները, արևայրուքը, և ուրիշ ամէն բրոտութիւն և բծաւորութիւն։ Եւ ասոնց ամէնքն՝ անկարելի կ'ընէ մանուելիք թէ արհեստով գեղեցկացուածէ։

Գիւտաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Դէպ ի Պարիզ ու Նիսու Եղբք։ Ալբանաւուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղիացի գեղագործներու քով։

Կը վաճառուի ֆ. և Ն. Քանիլիք ազգաց Երիտասարդ գեղարանը, 433 Մեծ փողոց Բերա, Իսման Քարուանա, Գալաթիա, Եիլսէք Քարարրտի 95 և 97. Քիւչիւքեան Աղբարց քով 77 Էմին Իսնիւ—, 31 Եկեղի ճամի և 163 Մեծ փողոց Բերայի, և Իզիտոնի քով Բերա Մեծ փողոց թիւ 423։

61

LA ROUENNAISE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԳԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Կեդրոնատեղի՝ 18 Սէն-Մարգ փողոց Բարիզ

Հիմնեալ 1837ին

Ընկերական դրամագլուխ	4,000,000
Դաշնադրեալ հասոյթք իբր	4,000,000
Տարեկան մուրհակք	600,000
Վճարեալ վնասք	30,000,000

Ներկայիս Ֆոնտէ ար Ֆոնտաս Պանքան կ'ընդունի Լ. Ռոուենէն ի շարս այն ապահովագրական ընկերութեանց որք կրնան հրաշխաւորել Գրէսիի Ֆոնսիէին գրաւած առատ անշարժ կալուածներն։ Տարի ու կէս է ի վեր, Պ. Ա. Գուրմոնի սատ կը ներկայացնէ յիշեալ ընկերութիւնն իրրեւ ընդհանուր գործակալ։ Գործերուն աւելի մեծ մզում մը տալու համար Լիոնէզը, Պ. Ա. Գուրմոնի ընկերացած է Պ. Բիւզանդ Շէհրլանի հետ, որ ընկերական անուամբ։

Ա. ԳՈՒՐՄՈՒԶԻ ԵՒ ՇԷՀԷՐԼԵԱՆ

Սառապարելք միշտ ընկերութեան ի հարկ կ'ստորագրեն ասուներ, կարասիներ, ապրանքներ, շատ նպաստաւոր պայմաններով։ Անոնք որք կ'ուզեն ուղղակի ապահովագրել, 3% զեղչ ստանալու իրաւունք պիտի ունենան։ բաց ասոնց, առաջարկելք արտաքին ասնդն յետ քննութեան անմիջապէս կարգադրելու պատասխանիք ղնուները։

Ա. ԳՈՒՐՄՈՒԶ ԵՒ ՇԷՀԷՐԼԵԱՆ

Դիմել առ ընդհ. գործակալութիւնն, Գալաթիա, Իպիրլի Օղլու խան, թիւ 10, և Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, հին Զաքարիէին մօտ, թիւ 50 առ Մարտակ Եպանեան։

Ներկայացուցիչք ի Ցունաստան, Ա. Բանա և Ն. Լուբիս, Յիրէկք.
» Եգիպտոս, Դ. Բ. Ալ բիանս, Յակոբեանդրիա։

136

HUILE DE HOGG

ՄՕՐԻ ԶԿԱՆ ԲՆԻԿԱՆ ԻՒՂ

Որոյ ազդեցութիւնն հաստատուած է 25 էն աւելի՝ տարիներու փորձով հանրակալ հիւանդութեանց համար։ Կուրծքի հիւանդութիւն, թոքախտ, թոքաբորբ, ջրգիսութիւն, հազալիս, յամառ հազ, խոշտանգաւոր զարշելու ուռոյցներ. մորթի հիւանդութիւնք, սրբեան, սպիտակ դաշտան, ընդհանուր տարուբերումներ։ Նաև տարբ և փոփոխակոտ ոգաբերելք զօրացնելու համար շատ զիւրաւ կը խմուին։ Օգուտ շահելու է սովորական իւղերէն և մանաւանդ անոնցմէ որ շահապետական նպաստաւորներով բնական իւղերու տեղ և իբրեւ թէ անոնցմէ աւելի ազդեցութիւն և ախորժ համար տալու համար հնարուած են։ Այն իւղերն ուրիշներուն չեն ճառայեր բայց միայն ստամոքսը ընդունայն զրդռելու և հոգնեցնելու։ Երբեմն շատ վատնգաւոր ևս կրնան ըլլալ։ Բնական և զուտ մնալն իւղ գտնելու ապահովութեան համար պէտք է գտնել ՀՕԳԻ ԻՒՂԸ, որ եռանկիւնի շրջիկով կը ծախուի։ Պահանջիչ օգի անուշը և բարիքն բժշկական հեմատանն քիմիական զարգացման գլուխ Պ. Լաբէ Օբրի վկայութիւնը որ իւրաքանչիւր շիշի կնիքին վրայ կը գտնուի։ Տեղւոյ Սուտայի և այլ Պոլսոյ համբաւաւոր դեղավաճառատներ կը գտնուին։

Hogg 1883 տարւոյ յունուար 1 էն սկսեալ հոկի մորթ մնան բնական իւղի շիշերուն կիրեբէմեր վրայ Գաղիոյ կառաւարութեան նիշն գրուած ուրեմն ամենայն ուշադրութիւն դարձնելի է։

226

ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԻՒՆ ռունկոցներն, որոց կեանքն սնունդի տանջանք մ'է, մշտասուն չարչարանք մը, թրդոնիներն հանդարտեցնելու պատրաստուած թրդոնիներն կը թունաւորեն թմրեցուցիչ կազմութիւնն ռունկոցի Թուզերով, Փոշիներով, Սիկարէթներով, որոց յաճախակի գործածութիւնը վտանգաւոր մը կը հանդարտեցնի դիրքեր, այլ ապահովապէս կ'ապաքնեն։

ՇՆՉԱՐԳԵԼՆԵՐ

Շնչարգելութեան միակ բուժիչ դեղն է

ԱՍՏԵՂ ՀԵՂՈՒԿՆ
(LA LIQUEUR DE L'ETOILE)

Պ. Փ. ԼԱՍԻՆ, դեղագործ քիմիագէտ ի Պորսօ Գրեկեր Նէռ պատասխանի համար թղթագրաշրջմամբ, և Զբիսպէս պիտի սառնաց ամէն տեղեկութիւններն իւր դեղին և իւր ազդեցութեան բաղադրութիւնն ապացոյցներուն վրայ։

ՄԱՐԻՕ ԼԷՇՕ, դեղագործ-քիմիագէտ, 164 Սենթ-Դանիէլ փողոց, ՊՈՐՏՕ։

Կը Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղիին են՝ ի Պոլիս, Քիւլիւքլան եղբարք, Լամի Հանիս, 77. Վ. Քասապեան, Պահչէ-Գաբու, 13. Պ. Գ. Վանտէնիսեան և ընկ., 14, Սուլթան-Համամ—Ռիբա, Քանդուք եղբարք, Մեծ փողոց, 247. Ն. Թեոտորիան, 244. Պ. Լաֆէն Տելլուսուս, 328։

151

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ
Ն. ԲԱՖԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլի և Բոլիէ Գէլե կոնոնատոպէ քանոզ

Սաամն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անդրպէ որ մարտ 20ին Մարսիլիայէն և մարտ 27ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Սմիրնէն որ պիտի մեկնի ապրիլ 1ին։

Ռուզտն և ուրիշ ուղեորութիւն

Նաւագնչքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՆԵՈՒԹԻ ԲԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Մէյլէ
Մոմհանէ փողոց, Թիւ 18

1606

Պատասխանատու Ա. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

Հ. ԼԱՆԺ

24, Բէրլէդէ դէրէ, 32, Մահմուդիէ փողոց

ՄԻԱԿ ՄԹԵՐ ՆՈՅ ԳԱԼՈՒՍՏԷՐՆԵՐՈՒ

ՌԻԼԹ ԿԻՊԻՐՔ ՎԻԵՆՆԱ

ՁՈՒ ՀԱՒԱՔԱԾՈ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

ՑԱԽՃԱՊԱՀԻՆ, ԹԱՔՄՈՒԼ ԷՆ.

ՎԱՌԱՐԱՆԵՐ ԵՒ ՄԽՈՆԵԼՈՅՔ
Նորոգութեան առարկայք

ԹՈՒՀԱՆՈՅԻ ԶՄԻՆԷՆԵՐ
Կրակարանի փերաբերեալ մանր առարկայք

ԹՈՒՀԱՆՈՅԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ
(Պղնձէ, ձուլածոյ և թիսածու երկաթէ)

ԵՐԿԱԹԵԱՆ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
Ամէն առասկ գործիք—Երեսուած անիւթք

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՔ
Տատանոյք-Կշռարդք-Յորենի կշռարդ

Ա. ԳԼԻԼԱԿԱՆ ԳԱՆԱԿՆԵՐ

ՔՐԻՍԹՈՖԼԷ ՈՍԿԵՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ 91

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մ'է այս մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ ոչ ևէ նիւթի գործածութեան կամ լուացքի,

ՇԱԳԱՆԱԿԱՆԱԳՈՅՆԻ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵԻԼ

Այս նոր ներկը բաղկացեալ է միայն արմատներու և խոտերու նիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պատառ շագանակագոյնի կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկն ոչ միայն գերազանց է նմանօրինակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամենէն բնական երևոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողն ի դերև հանել։ Կը կոտրեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ, թեփէ կ'անհետացնէ և նոր ոյժ կուտայ մազային մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Սրբանկը երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ ոլորակի ատամով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած բազմոցով մը թեթև կերպով մազերուն վրայ անցուցնել զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչև որ հեղուկը չոչիանայ։ Բոլոր մազերը մէկ ջղալով, ոմանք մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամը բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թանձր կ'ելլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, զայն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկէն գործածել։ Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար։ Պէտք չկայ գլուխը լուալ գործողութենէն առաջ կամ ետքը։ Բնականաբար վերջէն գէնքն և ձեռները լուալու է առ ի զգուշութիւն։

ԾԱՆ. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործողութենէ ետք, գլուխը լուալու է քիչ մը ալբովով, ապա գլխուն քսելու է այդ ներկն մէջ թեթևապէս թրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԵՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի ԼԻՄՈՒՆՆԵՆ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, ԱՆԳԼՈԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վլոյտաս, Պահչանոցին քով, կայսրան Գալաթիա-Շիշլիի թրամուէյիցը, թիւ 95 և 97, Գալաթիա։

77

VERITABLE SOLUTION D'ANTIPYRINE du Dr CLIN

Lauréat de la Faculté de Médecine de Paris. — Prix Montyon.

Le Meilleur Remède contre la Migraine.

La VÉRITABLE SOLUTION D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN possède une action puissante pour calmer les douleurs dans les cas de : *Lumbagos, Torticolis, Névralgies, Sciatique, Menstruation difficile, Coliques violentes* et les *Accès de Goutte et de Rhumatismes.*

« L'Antipyrine peut être considérée scientifiquement comme le « médicament le plus puissant contre la douleur. »
(Académie des Sciences, Séance du 18 avril 1887.)

DOSE: Prendre chaque jour de 2 à 4 cuillerées de VÉRITABLE SOLUTION D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN.

NOTA. — CAPSULES D'ANTIPYRINE DU Dr CLIN destinées aux personnes qui ne veulent pas prendre de Solution.

1243 MAISON CLIN & Cie, à PARIS, ET LES PHARMACIES.

OUTILLAGE D'AMATEURS ET D'INDUSTRIES
SCIES-MÉCANIQUES, plus de 50 mod.
TOURS *à tous Systèmes*
DESSINS à Fournir *pour* Découpage
Outils à lames suisses 3 DIPLOMES D'HONNEUR
LYTARIF-ALBUM, 200 pages et plus de 500 grav.
FRANCO CONTRE 65 Centimes
TERRISSOT, 101, rue Oberkampf, Paris.

Ջուր, փոշի և խմոր ԱԿՈՒԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

DOCTEUR PIERRE
Բարեկի բժշկական լաբորատորիան
8, Place de l'Opéra PARIS

Կը ծախուի բոլոր դեղավաճառաց, դեղագործաց, հոտավաճառաց և վարսայարդարաց քով։

DR LALORS PHOSPHODYNE OR VITAL ELIXIR

TRADE MARK

ԱՒՇԱՂՈՒԹԻՒՆ-ՈՑԾ ԿՈՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՈՐԾՈՐ ԼԱԼՈՐԻ—Ձերբին գան եւ հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս դեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆն է որ մինչև ցարդ գտնուած է, յատարկապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, դիւռութիւն, գլուխանգիստ, առնական կարողութեան փոքրանալ կորուստ, և առական այժերու կորստէն յառաջ եկած ամէն գործարանական խանգարում։

Որ բան մէ գոս արամաբանութիւնը, ջղային եւ արտ հիւանդութիւնները, լեռդի եւ երիկամունքներու հիւանդութիւնն, արեան ոչնչութիւնը, ոսկրոց ոչնչութիւնը՝ ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապաւորմը, կը կասեցուին կենսական այժերու ուժ է կորուստ որ յառաջ եկած է ուռ ևէ է գործառ։

Ջղային տարաբերութեան եւ սարը հետեւանքոց մէջ այս դեղին ազդեցութիւնն անմիջական և մնայուն է։ Մեխանիզմներու զարգացումներն եւ ապատիկը գրանցեցուն շնչարարապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՐԾՈՐ ԼԱԼՈՐԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ Ջղային հիւծ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'ստեղծէ, արեան մէջ մանրանալով կենսական երկարանի տարրը, ֆոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է։ Առանցան տարրը կը կենդանացուցէ մարդկային ամբողջ դրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մտքին տարեվերջ կու եւ առաջ առաջնորդութիւն մը ունենալ որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել զանազանութեամբ։ Անորոշամիտ է, կը զսպ եւ կը ծոնանեն արիւնն եւ նոր առաջադիմութիւն կուտայ ուղեղին, ջղային գրութիւնն եւ մկանները։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածուած առաջին օրեն իսկ, ջղային գրութիւնն եւ մտաբերական կարողութիւնը դնանալու յաւելմամբ։ Ի կորստութեան եւ բարօրութեան զգացմանմ մը որ վարուութիւնն հիւանդը շատուած է վեր կոչուած էր։ Մտաբերութիւնը վերանորոգուած է։ Անորոշամիտը հրաշալի կերպով կ'ուղղուի։ Ուղեղաց պարտանը կանոնաւորուած աշխատը շարունակ կը լինի հանդարտ եւ կանոնաւոր։ Գիշերը կանի լեռնոյ, շրթունքը կը գունատի։ Գիշերը ոչ ինչ